

Incipit prologus beate p[ro]ph[et]ie
ad actam ep[iscopu]m in actis aposto-
licis.

Omnia in xpo de-
siderantissimo et
vere beatisimo acce-
pto. Beata p[ro]ph[et]ia
in d[omi]no salutem.

Alacri acerbissimas beatitudinis
tue literas. quibus me quoniam
dignatus es. ne mentis acumen in-
ti ois rogere et obsequie p[ro]mitta-
si meditando scrutando q[ue] cotidie
scripturis ubi iugiter indefessus
assidam. Et post expositionem apoca-
lypsos s[an]cti evangelice d[omi]ni. quam
s[an]cti m[ag]istri eusebii rogati tuis libris
complexam mox tibi transmissam
destinaui. in explanationem quos-
dam evangelice luce in v[er]o vestigia
tam quantum vultu s[an]cti in p[ro]p[ri]e
tam. Quod quia face n[on] du po-
tuerit op[er]e videlicet mensurate
p[ro]teritis. et obsequie causare
quas tunc melius nostri necessita-
te p[ro]ditus. ne t[ame]n tue postulaco-
nis contempnet auctoritas. quod in
terim potui fieri. In p[ro]p[ri]e ap[osto]lica
lu[m] in actus ap[osto]loru[m] quod me
no multos dies editum et veloci-
ssime quantum tempore d[omi]ni
ne tua sacrosancta voluntas impedi-
ret emendata. mendamulis in
videra. ubi ea que vel mystice
gesta. vel obscurius dicta videb[un]t
ut potui dilucidare temptavi. In
quo meo sp[irit]u t[ame]n alij pluri-
m[od]o fidei catholice s[an]ctores. tum
maxime inuita auctoritate roma-
ne ecc[lesi]e subdiaconus. qui ipsum
ex ordine libri heronico carmine
pauca. no[n] nullos in eodem metro
allegorie flores. admittunt occa-
sionem michi tribuens. uel alia ex
h[uius] colligendi. uel eadem plan-

us exponendi. Actus ergo ap[osto]loru[m]
ut beatus iohann[es] ait. iudam
quidem sonare videt hystoriam
et nascentis ecc[lesi]e infancia texere.
si n[on] nouim[us] scripturam eoru[m] lucam
et medicu[m]. cuius d[omi]ni et t[er]re d[omi]ni.
annaditum. p[ro]p[ri]e omnia u[er]ba
illius anime languetis esse me
dicinam. Et quibus nos aliqui
u[er]o modula me p[ro]p[ri]e ex-
positura. p[ro]p[ri]e admonere curavi
m[ag]is ipsum euangelista lucam ut de-
tu[m] est u[er]o traditorem ueteru[m] ecc[lesi]e
tratoru[m] medicine artis fuisse pe-
ritissimu[m]. et magis grecas lite-
ras fuisse qua[m] hebreas. Unde s[an]cti
eius tam in euangelio qua[m] in acti-
bus ap[osto]loru[m] comp[er]it. et secu-
larem redolat eloq[ui] d[omi]ni. magis
q[uam] testimonis grecis. utitur qua[m]
hebreis. Ex quo accidit quod ma-
xime in u[er]o et p[ro]p[ri]e ingenij tal-
ditate vehementissimo stupore p[ro]p[ri]e
culsus. nescio p[ro]p[ri]e. Qua ra-
tione cu[m] in hebraica ueritate
a diluuis usq[ue] ad abraham d[omi]ni
generaciones inueniunt. ipse lucas
qui p[ro]p[ri]e s[an]cti calama regente uil-
larem falsum scribere potuit. p[ro]p[ri]e
generaciones u[er]o h[uius] interpretes
adiecto cannam in euangelio po-
nere maluerit. Ideo aut[em] in eu[an]g[e]lio
gely p[ro]p[ri]e dicit sibi uisum
esse ex ordine diligenti scribere.
qui multi conati s[un]t. Sed eos no[n]
debemus accipere. quoru[m] in ecc[lesi]a
nulla extat auctoritas. qui id
quod conati s[un]t implere n[on] me
potuerunt. Ite aut[em] no[n] solum usq[ue]
ad resurrectionem assumptiones
d[omi]ni p[ro]p[ri]e narrationem sua. ut
i[n] q[ui] auctoribus euangelice s[an]cti
dignu[m] suo labor[em] habet locum.
Veritatem deinceps que p[er] ap[osto]los
gesta s[un]t. que sufficere credidit ad

adfirmandam fidem legentium uel au-
 dientium. ita scriptum. ut solus euangeli-
 zar fide dignus habetur in ecclesia
 de apostolorum actibus narrans.
 reprobatis omnibus qui non ea fide
 qua oportuit. facta dictaque apo-
 stolorum scribae aut scribae. Et quique
 scriperunt marcus et lucas. quod
 solum ab ecclesia christi. de ueritate ad ip-
 sos adhuc in carne manebatibus
 apostolis probari poterunt. Et
 dominus nutu gerebat. ut non solum
 apostoli qui uiderunt. sed et di-
 scipuli qui auditu didicerunt. facta
 christi dicta et conscriberet. quatinus
 sequentibus ecclesie doctoribus ea que non
 uiderunt predicandi scribenda et si-
 curia parte et auctoritate probet.
 Actus uero apostolorum et papae beati
 pauli cuius diuinitas in uergeti-
 nado comes extitit beatus lucas.
 sicut uiderat ipse. quod sunt. Quo-
 rum omnes textus quatinus ex aliorum
 historiis animaduertere poterunt. et
 tunc in nos uergeti id est tyberis re-
 suris annos di. g. ai annos eoz. claudij
 cuius principis tempore petrus ^{anno 10.}
 apertus romam uenit. et quarto ^{anno}
 anno fames facta octauo. sunt
 iudei roma expulsi. Item nero
 ms annos eoz. quorum duos ex-
 mos beatus paulus roma in libera
 mansit custodia. Ex quo intelli-
 gimus in eadem custodia in be-
 liberu esse capositu. Itemque ut p-
 uideorum quosque reges eadem tem-
 pora discernimus. herodes philip-
 pus. et lisanius tetrarche presue-
 runt annis sex. herodes rex qui
 et agrippa qui cesarea perijt a
 nos sex. Agrippa filius eius sub
 quo paulus romam missus est.
 annos quidem. cuius restat
 usque ad subuersionem ierosolimo

11 ano 29.

vii

rit annu xij. hec distinctus expe-
 ritus sum. ut cum eiusdem libelli
 reuoluas historiā. quid sub quo
 tempore gestū sit. eadem anno
 scire possis. His aut et quā
 natiuitatem epistole dicitur et
 geliste cuius magna parte
 ex omelibus sancti augustinus latine
 suauitate diffusam et uerbi
 breuitate exerepsit. Nonnulla
 uero in calce etiam ipso sudare
 subrexi. In quo utroque expe-
 rit quod placeat utilitatis me-
 neis dei domus affarde. si quid
 suppleui. mee fragilitati roma

Exphor
11 ano.

**Incipit expositio euangeli-
be de psalterio in actus apos-
tolorum**

Primū quidem sermone
 facti de omnibus dicitur
 philo que cepit ihesus
 face et docere. De om-
 nibus se dicit christi factus et dicitur in
 euangelio scripsisse. non quod
 omnia comprehendere potuit. ne
 sit quatuor uergeti qui ait. Multa
 quidem et alia signa fecit ihesus
 et conuenit discipulorum suorum que
 non sunt scripta in libro hoc.
 Sed quod de omnibus elegerit
 unde faceret sermone que uidera-
 ut apta et congrua sufficere
 officio dispensationis sue. Theo-
 philus interpretatur. Dei amator
 uel a deo amatus. Quatinus ergo
 dei amator est ad se scriptum
 credat sue huius anime que lucas
 medicus scripsit inuenit salu-
 tem. Et notandum quod ait que
 cepit ihesus face et docere. Primo
 face postea docere. Quia ihesus
 boni doctore misteris nulla
 nisi que fecit docuit. **Usp i**

96
diem qua interius apostolis p
pprium sem quos elegit assu-
ptus e. P hiebaton legendum
Usq; in diem qua assumptus e
papiens ante assumptione i d
prepta dms apostolis. que ud
hic uel i euangelijs legunt.
Est ergo sensus. Scrpsi de
iesu a tempore quo cepit sig
facere et docere usq; in diem
qua eisdem consummatus. Unde
veniat redyt. P dies quadragi
ta apparet eis et loquetur de
regno dei. Et conuertens. Recte
ad instruenda dms fidem sue
resurrectionis sepulchris suis aptis
post passionem sua diuis appa
ret ad eos sumit eandem qua
a mortuis suscitauit palpa
dam carne exhibet. Sed alci
ori misterio p hanc quadragi
ta dieru cu discipulis conu
tionem. sy significat se ocul
ta presencia que promiserat
impleturu. Ecce ego vobiscu
su quibus diebus usq; ad con
sumacione seculi. Iste em nu
merus hanc temporalem ter
renam vitam uel ppe quatuor
am tempora uel ppe quatuor
ventos reli designat. Nam po
stq; consepulti fuerim i tu ppe
p baptismu i morte quasi rubei
maris calle trnsito. necessariu
i hac solitudine dmi habemus
duatu qui nos ad celestia reg
pducat et pagnus sue dena
no remuētans pncipia sci pps
quasi veri iubei quiete bea
tifiet. Vos aute baptizabim
qui sco. no post multos hos
dies. Roudu fuerit apostoli

baptizati no tunc aqua sed
pna sed quos intelligimus id
fuisse baptizatos sine baptismo
ihs ut no nulli arbitramur.
sed quod magis credibile est
baptismo xpi. Reg em misse
rui baptizandi de fuget ut ha
bet baptizatos seruos p quos
retos baptizaret qui no desu
git memorabilis illius humi
litate misteriu quado eis la
uit pedes. Tu ergo dicit dms
quia ihs quidem baptizauit
aqua nequaq; subinxit vos
aute baptizabitis sed vos ba
ptizabim pna sco. Quia ne
q; apli neq; sequaces eoru qui
usq; hodie baptizant i ead ali
q; ihs. r i aqua baptizae qua
lent. sed tunc inuocato xpi noie
adest melior. Virtus pna sco.
qui homine aqua tribuere bap
tizatoru annas simul et corpa
purificet quod i ihs bap
tismo no fiebat. Roudu em erat
pna datus. quia ihs non d
fueat glorificatus. Sequit. U
tin qui conuenerat interrogabant
eu dices. dms si in tempore
hoc restitues regnu isrl. Qui
apparet eis locuta e de regno
dei. pna quoq; sa no post ml
tos dies promisit aduētum.
consequet eu de eodem regno
paictant. Unt dnu videlicet
mo aduēte pna sco in p
sentia restituēdu. an i futuro
sa reseruandū credere debe
ant. Carnales em adhuc
discipuli resurrectione xpi
completa. cōtinuo regnum
isrl credebant eē venūm.

uis ad eloquias ait. Nos autē
perabamus. quia ipse est
redempturus isrl. Et euan-
gelista pmissit quia dno iero-
soluma venturo exstimate
quod confestim regnū dei
manifestaret. Sed oportebat
impleri prophetiam quā p̄ ca-
nēs ait. Tu vero repulisti et
preuisti et distulisti xpm tuū.
Repulisti em̄ et preuisti filiū
p̄: quī eū in passione dese-
ruit loquentem. Deus meus
deus meus. quare me dese-
liquisti. Distulisti autē eū ut
quem sc̄i illo tempore regna-
turū putabāt. expectent in
die iudicij in sua maiestate
uenturū. Unde et ipse dñs spi-
ritualē isrl et regnū cele-
ste a prophetis fuisse p̄missum
insinuas ait. Non est vestra
nosse tempora uel momenta
que p̄ profuit i sua potesta-
te. Illius iniquitas regni tā
secretū tempus est ut p̄s tā-
tūmodo sciencie pateat. Et
qm̄ dicit nō est v̄m nosse
sc̄ie: ostendit quod et ipse sci-
at cuius omnia sūt que p̄s
sūt. Sed nō expedit sc̄ie
mortalibus nosse ut semp̄
certi de aduentu iudicis. sic
cotidie dñat quasi die alia
iudicandi sint. Sed accipiet
virtute supuemetis p̄s sc̄i
i uos. et eritis michi testes i
isrualem et. Et cū supue-
met inquit i uos p̄s sc̄i
nequē regnū isrl sine reg-
nū dei i isrl ut putatis af-

feret. sed nobis virtutem de
me testificandi prebebit. Ta-
tūq; regni illius tempora lo-
ge sūt ut prius nō solum
hinc iherosolimocē urbem
serū omēs uidee fines. de
hinc autē et proximē gentes
sumarie et ad extrēmū noui
mōs quoq; p̄ ciuitū mundi
terminos euangely fama p̄-
curat. Et cū hec dixisset
videntibus illis deuatus ē.
Marcus quidem aliam dñi
locutionem commemorans ait.
Et dñs quidē ih̄sus postq̄
locutus ē eis assumptus est i
celū. Sed quia lucas signi-
ficarius adiecit cū hec dixisset
deuatus ē: ostendit profecto
illis quos commemorauit ser-
monibus expletis dñm ascē-
disse ad celos. Et nubes sus-
cepit eū ab oculis eoru. Vbi
creatura suo creatori p̄stat ob-
sequiū. Astra iudicant nas-
cente. patiente obnubunt. p̄-
cipiūt nubes ascendentem:
redentem ad iudiciū comita-
būt. Ete duo v̄ri asciterūt
uis illos i uestibus albis.
Albe uestes exaltationis magis
congruunt q̄ humiliatōi. Et
ideo dñs ascendat i albis
uestibus angeli apparēt q̄
nato dño i albis uestibus ap-
pare nō dicūt. Quia qui i
natiuitate sua apparuit deus
humilis. in ascensione sua
ostensus ē homo sublimis.
Rā et locus congruit dñm

his qui in qua ciuitate nata
 e homo. de monte sublimi regre
 spus e ad celu. Hic iheras qui
assumptus e a uobis i celu. Ob
 duas illis causas angeli videntur
 ut videlicet ascensionis tristitia
 regressionis comemoratio comp
 luent. et ut vero i celu illum
 ne monstrarent. et no quasi i
 celu sicut heliam. Hic uisus
quodammodo uisus eu eate
i celu. Id est i eodem forma
 carnis atq; substantia uisus
 iudicatus i qua uenerat
 iudicandus. Sic profecto imor
talitatem dedit. natura non
abstulit. Cuius eterna e gla ar
 diuina que quonda i monte
 tribus discipulis apparuit.
 pacto iudicio ab omnibus scis
 uidebitur quado tolletur in
 ne uideat glam dei. Tunc uisus
si fuit i iherusalem a monte
qui uocat oliueti. Dns et
 saluator nost primape tene
 braru deuoto i locu pacis et
 lumbis fideles ducit meritoq;
 i monte trismatis ascendit sem
 promissurus spm. cuius nos
 dntio docet de omnibus. Qui
e iuxta iherusalem sabbati
hinc iter. Juxta historia indi
 cat monte oliuarii quatio mi
 liary ab urbe iherusalem ee
 districtu. Sabbato em iuxta
 legem plus q; mille passus
 incedere no licebat. Juxta al
 legoria deo qui glam dm ad

prom ascendemus. minus inue
 ri merobit. et pnt sri pro
 missione ditari. hic sabbati
 ut me urbem ppetue pacis
 impedit. eritq; iuxta ysaia
sabbatu ex sabbato. Quia
 qui hic cessauit a pueris
 ope. illuc quiescit i celesti
 retribucione. At cont qui i
 hoc seculo quasi p tempus
 sex dieru salutem opari
 neglexit. illo ppetue quie
 tis tempore de fimbis bse
 iherusalem excludet. illud
 ewangelicu cotinens ceate
 ne fiat fuga in a hrome
 uel sabbato. Et sequitur
Et tu introissent i tenaculu
ascenderut ubi manebant.
 locu in supiori designat. q;
 iam a terrena conuersacione
 sublatis ad supiora scientie
 dntiq; constenderut. Jacobi
alphei et simon zelotis et iu
das iacobi. Putant quidam
 duos fuisse apostolos iacobi
 uocabulo nuncupatos. iacobu
 uidelicet zebedei et iacobum
 alphei. tunc deo iacobu frim
 dm no apostolu sed epistolu
 fuisse iherosolimeu. Quod
 nequaquam uerum est sed iuxta
 ewangeliceu fidem eundem
 iacobum filiu alphei aplm
 fuisse iherosolimis. Secundu
e qui fr dictus e eo quod fue
rit mare mattheus dm filij.

maria hat cleo
phe

Cuius iohes evangelista me
rit. Stabant aut inquam
sup cruce dñi mater eius et
soror matris eius maria cleo
phe a pte sine a familia cog
nominans. Quis ei p fr dñi
no apostolus sed tertius iaco
bus se dicit. cu et paulus
eu nominet aplm. Alii aut
inquit aplozu uidi nemine
msi iacobu fr dñi. Et eua
gelista marcus eudem no
stui sed alteru appellat dno
Erant aut et mulieres de
longe appietes m quas
cat mala magdalene et
mala iacobi minoris et ioseph
mater et salome. Cu em
maior et minor no m tres
sed m duos soleat pber
distanciam. minor iacobus al
pheri appellat ad distanciam
minoris qui e filius zebedi
lege libeu dñi ieronimi adu
sus eluidiu Simon autem
zelotis ipe e qui i ewange
lyb scribit chananee. Sana
quippo zelus interpretat. Erat
em de uico galilee cana
ubi aquas dñs conuertit in
uinu. et post fr dñi iaco
bu ieropolimocu cepit ecclaz
centu et viginti annoru sub
frano cruce ascendit. Con
sobim 16 sedm carne salua
toris fuisse dicebat. quia
cleopham fr dñi ioseph fuisse
ioseph egyptus contestatus

E Judas uero iacobi idest fi
iacobi: idem e qui i ewange
lyb dicitur thadeus. missus q
e edipam ad abgaru regem
osidene ut ecclia tradit
hystoria. Sequitur Hy omnes
erant pseuerates unanimit
i orone. Unam mit i orone
pseuerat qui aduerti sa pbs
exspectat Spus em sans dis
cipulne effugiet fictu. Et
ideo quicunq eius pmissa
cupierit accipe dona pseue
rant debet misse pabus fra
tra caritate conditis. Erant
aut turba homi fere centu xv
Hy centu xv ab vno usq ad
quidam paulatim et p m
meta surgetes quidam gra
dum numeru efficiut. qui p
struipz legis pfectionem i p
terio misse continet: et in
quo uas eloms apud petru
iheroplumis comocat. Quor
tebat em ut sacmctu quod le
gislator manibus exhibuit. h
noue gre pducatores suo nu
mero designarent. Vni frs
oportet impleri scripturam
qua pcedit sps scrib. In
videnais mo petrus aplos
remanere noluit. Omne em
peccatu uidenariu e: quia
du quis puerpa agit pcep
decalogi tñst. Unde quia ui
lla nost iustia p se innocens
e: tabernaculu quod arcany

trave

dñi continet intus videtur
 uelut calicinis desup obuelat
Rumerusq; aplozum duodena
 riu petrus remtegrat ut p
 duas sanctuaru ptes ter em
 quatim de eas dponduis. gñs
 qua uerbo pdicabat etno nu
 mero seruarent: et qui uñdo
 quaduformi fidem scē tñtatis
 pdicaturi erant dño dicente
ne doctet omes gentes bap
 tizantes eos i nomie pñs et
 filij et quib scā iam opib pfe
 ctōnem nūi quoz sacramento
 firmarent. **Iuxta aliozem at**
quoz intellectū: dñm quod
 ecclā i falsis fñdus patit acce
 nus ex parte maxima p
 dufat iocereatū. At tñm hē
 mūdi populus uideorū qui
 dñm crucifixit reconaliadus
 ecclē creditū uelut quūpa
 gesimo die pñmquāte aplo
 riu ē sūma restaurata. **Et**
hic quidem possedit agrum
de mercede iniquitatis. Qui
 dñm uite uendidit terra uiuē
 tū amissa agrū sanguinis
 ac mortis eterna sceleris et
 noib pñemoria possidet. **Alio**
 quū nō xpē uidas emptū pao
 sanguinis agrū figuli pos
 sidere potuit qui relatis tr
 ginta argenteis traditōms ar
 men armosiorū i se protinus
 morte multauit. sed more sa
 cr eloquiū possedit dictū est
 posside fecit sicut beatus iob

aut et ~~hab~~ abhominabūt me ue
 stimēta mea i abhominabile
 me mēbra corruptibilia reddet
Et suspensus crepuit medius
 Dignam sibi penā traditor
 amens inuenit ut videlicet
 guttur quo uox pdicōms
 exierat laquei nodus necat
 Dignū eciam locū interitus
 quesuit ut qui homi angelo
 rūq; dñm morti tradiderat. re
 lo terraz posus quasi aeris
 tñmodo pñitib; pñandus
 iustatē templū achitophel et ab
 plon qui regem dauid psecuti
 sūt aeris medio pñet. Cui
 uirūq; patit digno exitu mors
 xpā successit ut iustēa que do
 lū pdicōms conceperat rupta
 caderent et uacuas euoluere
 ē inuacis. Cuius similitudo
 pene mors arriū heresiarte
 dampnasse refertur: ut quia
 ille hūanitatē xpī iste di
 uinitatē potingere molie
 bat ambo sicut sensu rānes
 uiperant sic quoq; uentre
 uacui perirent. **Hic habita**
tio eius deserta et nō sit qui
habitet i ea: et epistopatū
eius accipiat alter. Plam
 quidem sūt isti uersiculi et
 pulam beato petro i scriptante
 expositi: quia et uidas merito
 pñdicatōms sue penā excapit
 abiensq; i locū suū gehemā
 videlicet i fñalem communē
 hūane cōuersatiōms habita

ap

tu

tionem inuatur et inopia mor-
te deseruit. et nihilominus acci-
piate sicut matthia locum misterij
illius et apostolatus sanctissima
perfectio apostolice summa
reservata est. Sed notandum
quod nequaquam iuxta uulgata
editionem de cetero octauo
psalmo totum testimonium est
sumptum. uerum extrema pars. ^{tm}
Dei uero de sexagesimo
octauo in quo dictum est de iudeis
fiat habitatio eorum deserta. et
in tabernaculis eorum non sit qui
inhabitet. Dum enim uellet breuis
petrus et iude abiectioem et
electionem matthie testimonijs
ascribere prophetis. inuixit testi-
monium quod de epistola matthie
preualit et illud quod de
iudeorum in quorum nunc etiam
iudas erat abiectioe genera-
litatis positum erat. Quod nescio
a quo primo imperio eme-
datore eto. ^{tm} ^{no} psalmo ad-
ditum est. Qui cum uidet hos
versiculos parit a beato petro
positos sui psalterium parit
non habuisse putat cepit sal-
satum se habere codice et quod
non habuisset super addidit pro-
phetam. Eodem modo primo psal-
mo de epistola pauli ad roma-
nos octo uersus quos ipse
de diuisis psalmis et ysaia
propheta contexerat abiecti sunt.
Quorum primus est sepulchrum
patens et guttur eorum. ulti-
mus non est timor dei ante
oculos eorum. Hec enim que

cetero octauo

ipsi non solum hebraica ueritas
et emendatio. sed et interpretum
editio. uerum scriptura quoque ratio
comprobat cum in eodem euius
psalmo exceptis hys uersicu-
lis xxxv sunt maledictiones
in iuda stannothem illate. uerum
numquam argenteorum quibus do-
minum uende non timuit quare
pena hec est. Constitue super
eum peccatores extrema uero
hec et operientur sicut diplo-
ma de confusione sua. Joseph qui
uocabatur barfabas qui cogn-
ominatus est iustus et matthia.
Barfabas filius quietus.
Matthias dei prius interpretatur
De quo auctor. O quantum inquit
distans humana summis
iudicijs. Parui merito tristis
dit ille qui laude hominum instig-
erit. Et dederunt sortes eis.
Ergo non hoc exemplo uel
eo quod ionas propheta sorte
deprehensus sit indifferenter
sortibus est credendum: cum pri-
uilegia singulorum ut isero-
nimus ait romanam legem facere om-
nia non possint. Nam ibi et
gentiles uiri tempestate
coacti. auctore periculi sor-
te querebant et hic matthias
sorte eligitur ne apostoli electio ma-
dato discrepante legis uetalis
videretur. ubi summus sacerdos
sorte queri uidebatur sicut
de zacharia dicitur sorte ex-
it ut ut incensum ponet. sed in

consuetudine sardorum. Qui
 idcirco ut rooz tunc forte eligi
 eligebat ut i typo figuraret
 Veru semp querendum fuisse
 sacerdotem: donec uerit cui
 repositu sit qui no hostiam
 uiuere sed p xpi sanguine
 inouit semel i sca etna re
 demptione tuenta Cuius
 hostia tempore pasche im
 molata sed die pentecostes
 ppiu sco i igne appuete deie
 confirmata e. Veteis em eant
 consuetudinis acceptas deo
 dictimas celesti igne consuma
 ri. Donec ergo ueritas com
 pleret figuram licet exer
 ceri. Unde est quod mathi
 as qui ante pentecosten or
 dmat forte querit. septem
 dies dyatom postea nequa
 q seors agitacione sed disci
 pulozu tm elone apostolo
 ru vero oracione et man
 impositione sut ordmati.
 Quod si qui necessitate da
 compulsi dmi putent scitibus
 exemplo apostoloru esse consule
 du uideant ipos apostolos no
 nisi collecto firmo celo ac pab
 ad dmi fuis hoc e. **Et**
cu replerent dies pentecostes
erant omnes parit i eodem
loco hoc e in cenaculo quod
 superius ascendisse narrant
 Quicunq em ppiu sco adimple
 ri desiderat armis domnicu
 nota est mentis contemplaco
 transcendat. Sicut aut xl

dies quibus dñs post resurrex
 tonem cu discipulis suis coipa
 tuba comersurgetem xpo pere
 grinacois huius designat etas
 ita dies qui quagezim quo
 ppiu scus accipit pfectionem
 bte quietis. qua labor ete
 temporalis denatio remunera
 bit etno congruent exprimit.
 Nam et xpe nris quadragenari
 rius. equalibus suis ptib
 coputataq addit amplius ipm
 denariu. et facit quinquaginta
 Quadragenarij quippe nri
 dimidiu e dignitate quarta
 ps decem quita octo octaua
 quinq. x m. uicesima duo.
 quadrage. dnu. Vigniti aut
 et decem et octo et quinq et
 m. et duo et dnu quinquagi
 faciunt. Cuius compoti facili
 me patet figura qua ppiu
 coflectu gaudiu nobis inblei
 quasi latent gneat sempit
 nu. Eplo dicente Quod em
 i pnti momentaneu e et leue
 tribulacois nre summodu in
 sublimitate etnu glorie po
 dus opat nobis. Vera e aut
 ma beatitudo corporeis et
 anime nob i mortalitate glo
 antes sume et bte finitatis
 etna uisione saciari. Nam
 corporeis qoz notissimis qua
 litatibz consistim. In intelo
 ri homine aut ex toto caede
 tota dia tota mente deu dili
 gere uidemur. Et hoc e pfer
 tu uite denariu diuie nos

glorie p̄nti uisione letari. Verū
notandū uixta hystoriā quod
apud antiquos dies penteco
steb. i. quingagesime quinquā
gesime quo lex data erat ab
occasione agni computabatur
hic autē nō a dñi passione
sed sicut beatus augustinus
exponit ab eius resurrectione
dies quinquagesim⁹ quo spūs
sctūs missus ē computatur Qui
redemte signū ueteris exemplo
ip̄e sibi manifestissime die
dominici suo cōsecrauit aduentu
quo etiā temporis articulo.
uerū pascha die dominico nō
stuit esse celebrand⁹. Nā sicut
hic sic et illic i ignis uisus
deus apparuit dicente epodo
Totus autē mons syrii firma
bat eo quod descendisset dñs
sup eū i igne. Et factus est
repente de celo sonus t̄p̄ ad
uerentis spūs uehementis et
Pignem quidem dñs ut
beatus papa gregorius expo
nit apparuit. sed p̄ semetipm
locutionem m̄t̄ fecit. Et ne
p̄ ignis deus neq̄ ille somitus
fuit sed p̄ hoc quod exterius
exhibuit expressit hoc quod
intus gessit. Qui enī disti
pulos et zelo succensos et ver
bo eruditos intus reddidit
foris linguas igneas ostendit
In significacōe igit̄ admota
sūt elementa ut ignis et som
tu sentirent corpora igne de
totius sibili et voce sine som

tu dorerent corda. Et apparue
rit inquit illis digente lin
gue tanquā ignis. Spūs enī
sctūs in igne et lingua appa
ruit. quia omēs quos imple
uerit ardentes parit et loque
tes facit. Ardentes utiq̄ ex
se et loquentes de se. Smit
et iudicēs quia sctā ecclā p̄ uū
di timōs dilata om̄i genitū
erat uoce loquitura. Seditq̄
supra singulos eorū Quod
sedit ip̄e dñs regie ē potesta
tis iudiciū uel certe quia re
quies eius iudicat̄ in sctis.
Et ceperūt loqui uarijs lin
guis. Veritate linguarū qua
p̄p̄bia babilomb̄ dixerat
humilitas ecclē recollectit. Spi
ritualit̄ autē uarietas lingua
rū dona uariarū significat
gratū. Verū nō incongrue
intelligit̄ spūs sctūs deo p̄ m̄
linguarū donū dedisse ho
ibus quibus huana sapientia
formis et distit̄ et docet̄
ut ostendat̄ quā facile poss
sapientes facē p̄ sapiam dei q̄
m̄na ē. Erant autē i iheru
salem habitates iudei uiri re
ligiosos ex om̄i natione que
sub celo ē Conueniētib̄ puto p̄
rē qui nā isti sūt et ex qua
captiuitate iudei qm̄ quidem
illa que i egypto fuerat uel
i babilonia absoluta iā fuerat
Romani autē nondū uenerunt
i captiuitate. licet iā et ipsa
m̄m̄net̄ ulterius som̄si de
saluatore piaculi. Sup̄ est

ergo ut illa intelligat capti-
 tas que sub antiocho facta e
 que utiq; no multas ante te
 poribus accidat. Om̄ audie
bat unusq; lingua sua il
los loquentes. Querit̄ in hor
 illo quomō unusq; audie
 bat linguas suis loquentes
 eos magnaia dei utrū hūc
 loquebant̄ diuisis sermōib; diuis
unuscuusq; lingue hoc qd;
dicebat̄ proferebant̄ i ut unus
 quisq; eorū n̄ hac n̄ alia
 lingua loquēs sic p omēs
 curret. in eo potius est
 mirabile quod pmo eorū qui
 loquebant̄ qualib; lingua
 fuisse pronūciat; unūcuq;
 audienti s̄dm suam lingua
 intelligebat̄ ut verbi grā dno
 quoq; apostolo i eia dūcente
 necesse en̄ erit tacētibus
 reliquis unū loqui et sermo
 nē unū ad auditū om̄ pue
 re ipse sermo hanc i se dnm
 haberet ut cū diuisarū gen
 tū auditōes essent unusq;
 p̄ s̄dm lingua sua illius unū
 diuis sermōis qui ab ap̄to
 fuerat pronūciat; suscep̄ et
 auditū et capet̄ i intellectum
 nisi forte s̄dm hoc magis
 videbat̄ audiend; ee miracu
 lū quā loquēdu. Et qui ha
bitant mesopotamā et uide
am et capadocia. Iudaei hoc
 loco nō totā gente s; p̄te illi;
 hoc e tribū iuda et beniamū
 significat. Ad distinctionem
 videlicet samale galilee de
 capolcos. et aliarū i eadem

provincia regionū. que licet oēs
 vna lingua loqueret̄ hebraea
 domestica tamen singule di
 cendi speciem habue distinctā
 Dñ et petrus i dñi passione
 quod galileus sit loquela sua
 prodit. Iudaei quoq; et proseliti
proseltos i aduenas mirapa
bat eos qui de gentibus ori
gine dures circūcisionem z
iudaismū elige malebat̄ sicut
arhior i libeo iudith forisse na
rrat. Non salū inquit qui
 natia iudei sūt qui ex diuiso
 orbe conuenerunt uerū et hū
 qui de spacio nati eorū adhe
 serūt ritui. Elly aut̄ iudees
dicebant quia musto pleni sūt
isti iudentes licet mystice
tū dea testam̄ qui nō dno
detel quod i nupcys e defe
ere defecit sed musto sūt qe
gnalis impleti. Jam en̄ di
 nū nouū i utres nouos ue
 neat cū apli nō i uetustate
 hū sed nouitate spūs dei
 magnaia resonaret. Non
em̄ sicut uos estimatis hū
ebay sūt cū sit hora diei z d.
Spūs stūs gloria i diuine
mitatis mūdo pdicatur. z d
 quē hora descendit. Et
 quā sup̄ dicit̄ erunt i orōne
 p̄seuerantes: recte p̄m s̄m
 orōnis hora p̄cipiat. ut offe
 dat̄ legentibus quia spūs s̄
 grā nō facile p̄cipit̄ nisi mēs
 a carnalib; sup̄nozū intencōe
 leuet̄. Tria em̄ tū quibus

Daniel 7 die plecte genua sua
et adorare legit. 3^a 6^a et nona
hora ab eia intelligit quia
die 3^a hora spm scm mittes
septa. ue cruce ascendes. noua
autm ponet easde nob hods
reteris excellentissima 2 mti
mae et scificie dignitate. Et
fudam de spu meo sup oem
carnem. Verbu effusions oste
dit numeris largitate. qua
no ut olim pphetis uirtum et
sacdotibz tm s omibus pas
sim i utroq sexu condicoibz
et p pome sci pms est gra
condonada. Que sit em oib
cano. ppheta cosequet expo
sunt. Et pphetabit i quibus
filij dñi et filie dñe 2 Et da
do prodigia i celo s i signis
signa i terra decorsum. P
digia i celo tm dno nascente
nouu spms apparuit. illo
cruce ascendete sol obscura
tus e. sed et ipm celu e tene
bus obductu. Signa i tra
que dno pmi emittete rote
muut monumeta aperuit.
sepa fidit. et multa corpa
storu que dormierut redi
uina protulit. Sanguine
et ignem et uaporem fumi
Sanguine donici lateris i
igne pms sti. uapere copur
tomis et fletum qui sicut ab
igne fumiq ita ab ardoe p
sti nascit. Ra et sanguinem
de mortua carne diuaciri
no proflue. q cont nam mo

copuctio

ru est copm signi loco fm
credere restat. cuiq uidelicet
msi me salus ac uite q de
illius up q morte pnastru
Potest. in igne fidelu illu
minato. i uapore deo fumi
iudoeu qui no credide certab
intelligi. Un et lege daturus
dñs in igne fumoq descendit
quia et huilas p claritatem
sue ostencoms illuminat et
supbeu oculos p caligmen
errois obstruat. Sol conuertet
i tenebras et luna i sangui
ne. Hoc i dno passione pur
tim fm partim an die domi
magnu id est iudicy futura
credit. Tur em sol obscuratq
obtenebratq e sed luna i sang
uine uerba palam homibz
apparere no potuit que tur ut
potz ut i pascha xpm episteb
mydusificat mortuu in sibi
obiectu telluris occulta. Et
erit omis quicunq inouerit
nome dñi saluus erit. Hoc
e quod alibi petrus ait. quia
no e psonaru acceptoz deus
sed in omi gente qui timet
eu et operit iusticia acceptq
e illi. Ihm nazarenu uirtu
approbatu a deo 2 usq affige
tes intempus. Quasi doctq
mgi prius m dulos comissi
reatus ammonet ut iusto
timoe copuctis coalu saluf
postmodu oportum q mpen
dat. Et quia scientibus lege
loquit ipm xpm esse qui a
pphetis esset pmissus ostendit

104

104

ner tū hūc p̄uus auctoritate
sua dei plū nōiat sed uirum
probatū uirū iustū. uirū a mo-
tibus suscitātū nō uisitata cū
retis atq; cōi resur̄rectione i-
i fine seculi dilata sed dieq;
celebrata ut singulāis et glo-
riose resur̄rectionis assertio-
testimoniū etne diuinitatis atq;
reret. Cū em̄ ceterōū corpa cor-
ruptionem probat subisse post-
mortem hūc utiq; de quo dicitur
nō dabis sc̄m tuā uide corrup-
tionem comprobat etiā humane
fragilitatē ex̄tem probat etiā
humane conditionis meliora
sup̄ ḡssimū et ideo magis deo
quā hominibus cōferendū. Quali
deō apud gentes apli p̄dica-
tōnis utant̄ ex̄ordio i cōeneli
centurionis historia et i p̄moē
apostoli pauli athens habitu
doreberis. Prouidebam dñā
coram me semp̄. qm̄ a dext̄is
ē michi ne cōmoueat. De-
ens inquit in ea que transe-
ūt nō abstrahi oculū ab eo q̄
semp̄ manet. hoc prouides ut
et cum post temporalia pacta
recurrerem qm̄ finet michi ut
stabilis i eo p̄manea et hoc
quod peccatū nō feci nec dicit̄ ē
solus i ore meo nō hūanitati
sed diuinitati aff̄ adscribā q̄p̄
hoc et i cogitacōibus meis
iocūditas et i uerbis exulta-
tō p̄p̄ resur̄rectionem saliret
quia p̄ eam libertas ē nudus
Insup̄ et caro mea nō deficiet
in eternū. s̄ i p̄p̄ resur̄recto-
in interitu

nis obdormiet. qm̄ neq; aiaz
mea inferis possidendam da-
bis neq; sacrificiū coquis p̄ quod
et alij sacrificandi sūt corrupti pe-
cceris. Om̄ notabis michi sc̄i
sc̄i uas quibus litur̄ ad et̄n-
tatem i quibus post t̄sticia
passionis adimplebis me le-
ticia cū uultu tuo et ascen-
denti i celis dabis delectacō-
nes in dext̄a tua usq; i fine
quia neq; derelictus est in sp̄
nō sed descendit quidem p̄b
sc̄dm̄ aiam ad inferos ut qui-
bus exortat subueniet sed
nō ē derelictus i inferis quia
aito reditu corpus resur̄rectu-
rū petiuit. Dext̄a igit̄
dei exaltat̄ qm̄ dixit psal-
m̄ q̄ a dext̄is ē michi ne
cōmoueat. Et p̄missione
quib̄ sc̄i accepta a p̄p̄ effudit
hūc que uos uidebis et audi-
tis Videtis i linguis igne-
is auditis i m̄o sermone.
Quod deō ait quia accepit a
p̄p̄ p̄missione quib̄ sc̄i et effu-
derit unūq; eiusdem nām
manifestat quia et accepit ut
homo et effudit ut deus. Rō-
em̄ dauid ascendit i celos.
Dicit aut̄ ip̄e Sicut em̄ iqt̄
hec que notissima sūt beatus
dauid nō de sua s̄ de dñi sui
ascensionē p̄dixit qui emittē-
dus ex sion i de regia eius-
dem dauid strepe uent̄ et
dormatur̄ cēt i medio m̄m-
corū suorū sic et illa q̄ p̄miss̄ nō

ad dauid sed ad morte xpi et
resurrectionem patris cognoscit
Dixit dñs dño meo sede a
dextera meis. Primum nomen
dñi apud ebreos tetragramato
quod ihs i dño ponit scdm ad xps
coe mortibus quo et reges et
ceteri homines appellauit. Quod si
nob opponit uoluit hēris ari
ma ex hac diuinitate maiorem
aliū prem ee maiorem regno
debim⁹ ei illi nome inferri
conuenit cui sedere imperatur
sicut et beatus petrus consequē
t' exposuit Quia et dñm eū
et xpm deus fecit huc ihs
que uos crucifixi. Non em
diuinitas crucifixa sed caro ē
et hoc utiqz fieri potest quod
potuit crucifigi. Donc po
na inimicos tuos calcellum
pedu tuoru. hoc ē quod ipse
petrus alias de dño ait Cui
aperiet celu quidem suscipie
usqz i tempora restitutionis
omniū. Tūc em cū uenerint
tempora refrigerij a tōppu
dñi missus ē nob eū qui p
dicatus ē a regalib⁹ sedib⁹
ihm xpm ad iudicandos ui
uos et mortuos. Hys audis
caputi sūt corde. Vide
p̄phēciā iohel impleta carne
post ignem spūs s̄i uapore
sequi caputōm. sicut em
lacrimas exiit solet. Inci
piūt flē qui aperiunt uide
riserant timidit pect⁹ dunt
deo prece suam t̄p̄ sacrificiū

ut sanguine illū ualeant gu
stare saluandi que sup se fi
lios suos imputi fuerat an
dampnadi. Sequitur Venite
inquit agite: et baptizet eum
quisqz eum. Diciturqz baptisma
p̄m sit p̄mē lameta ut ece
moe prius se aqua sue affli
ctōm̄ infundent et postmod
sacramēto baptismatis lauaret.
Et apposite sūt i illa die
anime circū tā mlia. Vbi
p̄mū ece celebratū ē bap
tisma dīp̄p̄sioie pictus di
uina ad q̄fessionē s̄e t̄m̄at
tā mlia collegit animarū.
Et moyses quidem quinquā
gesimo die pasche quo lex
data ē sollempnitatē p̄m̄i
arū p̄cepit inuicē. Sūt autē
sup̄uenete spū s̄o nō ma
gnūli p̄uicā sed diarum
sūt dño p̄m̄ie cōfessio. Et
habebat omnia corā. Si lu
ritas dei diffudit i cordib⁹
m̄is mox profecto generat
proximi dilectionem. Unde et
p̄t̄ geminū eiusdem cari
tatis ardorem. Hic p̄m̄is s̄is
legit apl̄is dat⁹ magnūqz
ē frat̄m̄ amōis iudiciū oia
possidē nichil p̄m̄ habetes
Petrus aut et ihoēs aste
debat i templū. Apl̄i nona
hora templū missuri p̄mo
claudū diu debilem saluāt
deinde ad deperitū usqz
laberantes multa hominū

ha verbo fidei imbuunt qz
 doctores ecclesie i fine mu
 di deientes et languenti plus
 ipi et postmodu etiam gen
 tilitati predicant. Hy fut cu
 quary quos roma et vnde a
 fca i vinea missi pifam
 lias inducit. Et quidam
bn qui cat claudu ex utro
utrisque claudu fuit. Quo
uod bn iacob cu angelo luc
tante bndicto quidem sed
claudicante figuat quid
populus isdem dno i passio
ne pualat i quibusda p fi
dem bndictis i quibusda deo
e p impdclitate claudy. Que
ponebant cotidie ad porta re
pli que d^r pperiosa. Docta te
pli pperiosa. Dns e p que si
quis introiet saluabit. Ad
hanc portam templi debilis
ipil no valens legis pphetaru
p nonibus afferit ut ab ingredie
tibus m nioza sapie fidei au
dicende deposcat auxilium qui
uaticinio futuroru quasi ad por
ta ponit auditoes. Sed petri
e i templu pducere pducit
cui pro confessione facti et cog
nome petre et claves celi fut
dato. Argentu et annu non
e michi habuit quidem uetus
tabernacula iustificationes
culture et scm seculae anno
argento qz distinctu sed meta
llis legis sanguis euolu pre
ciosior emicat. Quid populu
ille qui ante amatos postes

merte debilis iacuet i noie
 crucifixe saluato templu regni
 celestis ingdit. Alioqn bntu
 petry domici meoz pcepti qd
 dicit nolite posside auru et
 argetu pecunia que ad pedes
 aplozu ponelat no sibi reton
 de. sed ad usus pauperu qui
 sua patimonia reliquerat re
 seruat solebat. Et adphensa
eius manu dextera confortat
quia pmo docuit corde
auditoru mnu ualet si non
era pte actomb qmendet ex
emplis. Et exiles stetit et
ambulabat et iuit cu illis
i templu. Ordo pfectomb eg
gus. Demmo illum iungere
qui iacuet deinde iter atri
pe uirtutu et sic regm ianuam
cu aplis nitre. Et impleti
sit stupore et extasi. Extasiu
paucorum dicit. Nam et alio
modo dicit extas cu mes no
paucos alienat sed aliqua i
ppuritate reuelatione adsu
mit. Concurrit omis populu
ad eos ad porticu qui appel
lat salomonis Saluato p quo
stolos ipil conuert omis mu
dy ad luma uen et pacifici sa
lomons de quo d^r ambulabi
tabit eius imperat et pax
no erit fims. Ipse om lapis
de monte abscisus qui tre
no regno fidei i mmo ruete
pacificu p orbem solus tenet
imperiu. Erat aute omis uia
que no audierit ppheta illu

allauit et dicit illis
 erigit. huc caa dextera

Quia pto ipi no solu dno
 i carnato. s a pms ead legi
 tyaly date vbellis exortit.
 quasi ex dno mris claudu
 fuit

optimabit de plebe. Breu-
 ter ac dilucide prophetarum le-
 gis testimonio docet dominum
 a cunctis audiendis gentibus
 iacobulos quidem dampna-
 turum fideles vero eterna benedi-
 ctione donaturum. Et omnes
pise a samuele et democrius
 Quibus patriarche et sancti pro-
 phetae multa de christo dicit
 factis prophetauerunt tempore
 in ipse prophetarum duo eorum
 qui de christi ceteris mysterio
 manifeste scriperunt. A samue-
 le sub quo et regum mundicia
 tempora reperit exordium sup-
 sit et usque ad babylonem capti-
 vitatis solutionem permansit.
Et in semine tuo benedicti
omnes familie terre. Semen
 quidem abrahe christus est in
 cuius fide non omnes terre fa-
 milias iudeis videlicet et
 gentibus est benedictio promissa.
 Democrius apostolorum immos
 iudeorum quo ad credendum fa-
 ciat promptiores dicendo quod
 totius mundi saluator eos
 primum iustituros et benedi-
 cturos elegerit. Vobis in
quibus primum deus suscitabit
filium suum. Vbi parit intu-
 endum quod eundem filium dei
 semen abrahe nuncupat. ob
 duas utique eius de christi
 naturas. ne vel homine
 tum christum vel alterum horum
 et alterum dei miderent fil-
 lum. quo heresis laqueo ma-
 na.

nes infimus et nestorius sunt
 decepti. Impuenerunt sacerdotes
et magistratus sive pro tempore
 ut alia dicit edris qui doctores
 et iudices videbantur populi do-
 lebantque quod ad apostolos audientes
 multitudo confluet. Saducei
 quidem quod resurrectionem
 predicarent utriusque uerbo quod
 que a se occasione nouerant ho-
 mine illi huc affirmaret a
 deo pre glorificata. Et fructus e-
ius duorum quibus milia sunt
 dignitas quibus milibus hominum
 quos homo dominus paruit popu-
 lus sub lege constitutus sed christi
 munere liberatus accipit primum
 et heret quibus milia apostolorum
 ista uerba docuit. populum desig-
 nat gentium eiusdem legis primum
 luit mysteria scaturum. Et bene
 utriusque uerbo celesti munere do-
 nat. quia cum uenisset plenus
 temporis misit deus filium suum
Hic est lapis qui reprobat
est a uobis qui factus est caput
anguli. Edificantes erant
 iudei qui cunctis gentibus in
 desolatione ydolorum morantibus
 christi soli legem et prophetas ad-
 edificationem populi cotidie le-
 gebant. Thy du edificabitur edi-
 ficabitur puenerunt ad lapidem
 angulare qui duos parietes
 amplectetur. i. uenerunt in scrip-
 turis prophetas christum in carne
 uenturum qui duos conderet
 populos in semetipso. Et quia
 christi in domino palato stat hoc est
 edificabitur

† ex duobus testimoniis et

soli salui fieri malebant. repro
 bauerunt lapidem qui no erit
 aptatus ad dnm sed ad duos.
 Veru deus illis licet nolentib9
 hunc ipse p se posuit i caput
 anguli. ut ex duobus populi
 edificatio surgat. Unus eius de
q fidei. Et no e i alio aliquo
salus. Si i nullo alio sed i
 xpo tm mundi salus e ergo et
 pres testameti veteris eiusde
 redemptois narracoie et pas
 sione saluati sut. quia nos sal
 uai credim9 et spem9. Eten
 si sacramta pro tempore pucoe
 distent fides tñ vna adde9
 concordat quia x qua nos p
 apostolos facta eandē illi dis
 pensacoem xpi p pphas didice
 runt eē ueternam. Depem est
redemptio captiuitatis huane
ni i sanguie eius qui dedit
semetipsum redemptioe pro
omnibus. Compto quod hoies
eant sine lib et uideat ad
mirabant. In literari mitta
 t ad predicand: ne fides crede
 ai no uirtute dei sed eloque
 atq doctrina fel putaret. ut
 apostola ait. Non i supra ubi
 ut no euacuet auro pñ. Idco
te em dicebant qui ipa tm lin
gua ualig pta conteti hura
stidia nesciebat siquidē gē
pm ydion uocat. Amocū cat
homo amplius xl. i quo san
cat signū istud sanitat. Iux
hystoriam pfecta etab homib9
i exsuperabilis calumpnantib9

ostendit. Allogoite aut populo
isrl no xl. tm annis i heremo
pedes egypciab mana cocepto
requirit uerū et ita repro
missionis m' dñi sepe ydoloru
q ritus claudicabat. Vel si
nus quadragenari9 herme le
gis plenitudine significat
quater em deni xl. faciūt
utrinusq insspor uelud quad
genaria pfectionem debilis
uacendo tñstendit. Unē tuq
fecisti celu et terram. Audis
psalozū mōmō p dūcia sibi
resistendi p uirtutū signa de
posuit. Aduersus scm puerū
tūū xpm que inuisti ppi no
men de quo dicit. et aduersus
xpm eius. Dūbū exponit xps
em a crismate i ad ductoē no
men accepit uix quod d. dñi
te deus d9 tuus oleo leticie i
ppū sio. Et cū orassent mot9
e locus i quo erunt cōggati
Qui uirtutem robusti pecto
ris rōm fraudem quādam
hostiā: mōmō iam audite
pres terre motu papiūt qua
ting agnoscent trena sibi
corda esse reserui sub quocū
pedibus sro aduenete pñ
ira pā sit pauore torussa
Quāuis et letis timoz co
rū qui credendo apostolis sic
rāt subiciendi possit. Tolu
gi qui infirma quēdāme dis
tusta conresurge cū xpo et
celestia sūpe didicerūt. Uul
itudis autē credēcū erāt

gemata

Xpi

Xpi

cor dñi et anima dñi
Qui seculū p̄ferte relinque
runt nequā quā de generis
nobilitate gloriāntes se in
com̄ p̄ferebat sed uelud dñi
eius demq; miris ecclē uisere
bus editi eodem cūti firmi
tā amōe gaudebat. Et vir
tute magna reddebant apli
testimoniū r̄ p̄m̄ectōm̄ dñi
xpi dñi nr̄i. Doctōrū uigila
ter auditorū q; dist̄nt ad
nem. Nā multitudo ardētū
robis suis p̄fectis caritatis
tūcō copula iūta ē apli
dōs uirtutibus resulgetes
xpi cūctis mysteria pandebat
Joseph aut qui cognominat̄ ē
Barnabas ab aplis. Hic pu
to esse Bnabam qui inf̄ cum
paulo generū legit̄ apostolū
ordinat̄. Unde quia quiri
us gnē cū postea discedet
a paulo patria repetit̄ insula
habet quidā arborē pauli
collegam eū potius fuisse q̄
supra cū mat̄na ad aposto
latū ē p̄tē statut̄ dñi.
Inuētōs n̄i q; quā iuxta emō
dacioza exemplata h̄c bar
nabas ille mutata l̄ra bar
sabab ap̄ellet. Et q; libro de
orū nommū h̄c filij cōsola
tōis ille aut filij quietis
m̄p̄retat. filius ergo cōsola
tōis barnabas m̄p̄rat. Vbi
q; scriptū s̄c̄ nōia rerū uel
p̄nariū cū m̄p̄retatōe ponit

sc̄
sensū utq; p̄ficioe ip̄e messe
significat. Hic ergo filius
cōsolatōis dicitur: qui p̄ntia
cōtempnēs sp̄e futurū cōso
lat. Nā et quib; sc̄us idē pa
clit̄ cognominat̄ quia i mūdo
p̄ssurā habentib; p̄ m̄nam
sui m̄nals ip̄sione p̄acti
sui i cōsolatōnem celestī p̄stāt
gaudicū. Sic beatus petrus
ap̄tus eiusdē quib; gr̄a baro
na i filij columbe d̄. Hic
Et attulit p̄rū et posuit ante
pedes ap̄tōrū. De hoc arator
Destitu debē probant quod
tangē dicit̄. calandūq; dicit̄
quod subdit̄ gressibus aurū
De quo t̄re uenit ad pecto
ra ante consiliū iactat̄ humo.
Anima cui t̄ptauit sathanas
cor tūm. Talia t̄p̄latōe
uis ḡcū exemplat̄ ita legit̄
Anima quā implet̄ sathanas
cor tūm. Vbi notandū
quod dicit̄ et mente hom̄is
nulla creatura uis cōsubstā
tia possit implē sed creatō
sola t̄mitas quia t̄m̄modo
secūdu quādam et uolatat̄
instinctū animi. De h̄is que
creata sūt implet̄. Implet̄
etia sathanas mentē alicui
et p̄ncipale cordis. non q̄
dem ingrediet̄ i eū sed in
sensū eius atq; ut ita dicit̄
auditu cordis n̄t̄ens s̄c̄de
h̄c p̄tās solus ē diuinitatis
sed quasi callidus quidā et

nequa ac fallax fraudulentaq
 Deceptor i animam humanam ma
 liae affectu hinc p cogitationes
 et tentacula uiciorum quibus
 ipse plenus e Impleuit ergo
 sustinens cor ananie: non ipse
 iudo sed sue malicie durus
 iudex Non es metitus hoibz
 sed deo Supra dixerat cu ue
ntu ee spu sco. Patet ergo
spu spu sco e durus et erro
rem macedonidam natu sup
qua fuisse natu. Iudicis at
ananiae hec uerba tenuit et
expugnauit. Non questu causa
 tam seueram i puaratores
 sententiam dedit sed prudens
 i qui ~~ma~~ ma futua que sim
 plicitate ecce prius moribz
 adulterauerit. Ex hys en te
 animu puidatariu genus p
 hibet exortu qui rebus suis
 nequaqua delictis apostolica
 se dictionem custodie simular
 Nulla res passus e pericula
 tinal ueru ad timore postibz
 menciendu noxiu germen ra
 dicitz amputare curauit. De
 nis sequit. Et frub e timor
magnu i omnia eca et in oibz
qui audiebat hec. Teteru aut
nemo audebat se conge ill
Pena duoru qui frauduler
us ingi temptauerit retels
com tribuit. Ut uerente pet
salte uita illi obubaret que
qua eoru et liberibant. Tunc
petrus uita su corpore usq
bilis adleuabat ipnos qui es

nuc i uisibili sue itestimonis
 umbraculo fidelu mpm
 roborat no cessat. Et quia pe
 trus ecce typus e iudice ipse
 quidem rectus iudex sed om
 nia comitate iudicet erigit
 quia eam metu et amore re
 lesibz intendes qst umbra
 tue insensit i tra et hic p
 metu temporalibz figuris
 celestiu renouat quos illu
 pletius remunerat donis. Q
 dam hinc loco nectit. hoc qd
 i euangelio dno ait Qui cre
 dit i me qua que ego facio
 et ipse faciet et maiora horu
 faciet. Emerget aut pncps
sacerdotu et omes qui cu illo
erit que e hesis saduceoru
e. Hesis grece ab olone do
cat: quia quisq sibi pncps
aliozu dnt quod sequedu pu
tauit eligit. Saducei ergo
qui interpretant iusta uendica
bat em sibi qd no erit sicut
mf legimus respous dno re
surrectionem negates dum
pne cu carne dicebat. Sed n
angelicu quide spu uel ullu
e credabant et qm qm lib
ros moysi recipientes pphetaru
promia repuebat atq ideo
maxime pncpsbz i ppe do
aplos astipulam zelo dda
licet ducti quod illi stute
magna et miraculoz signis
redderet testimoniu resurre
ctonis ihu xpi dno. Angelus
aut dno p noctem aperiens

ex uobis boni testimonium septē
 et quicquam de reuerat apli
 uel successores aplozū p oēs
 ecclās septē diaconos: qui
 sublimiori gradu esset cete
 ris et proximi et animi q̄
 colūpne altis assisteret. et
 nō sine aliquo septenarij mī
 mysteio Stephanus autē plen
grā et fortitudinē Stephanus
 grece latine coronatus dicit.
 Qui pulcherrima rucōe quod
 p̄ceptum erat i re quo p̄sagio
 quodā p̄sagio portupauent
 i noie. Stephanus humilis. sed
 sublimis coronatus Hebraice
 autē interpretat̄ norma nost̄.
 Quorū uidelicet nisi m̄ty
 rū sequentiū quibus p̄mo
 paciēdo forma f̄us ē mori
 uidi pro xp̄o. Et nō poterūt
resiste sapiē et p̄m̄ qui loque
bat hoc ē quod d̄ns ip̄e sus
 m̄turbā aut Ego em̄ dabo
 uob̄ oēs et sapiam cui nō po
 terūt resiste et cōd̄ire oēs
 adūsary v̄ri. Dignū em̄
 fuit ut i p̄thom̄tie cōfma
 ret quod cūct̄ p̄ suo nome
 i d̄it̄ ē promitte dignat̄
Deus glorie apparuit p̄m̄
nō abrahā cū cēt i meso
potamia ē. Notandū iuxta
 uerba stephani quod non
 sicut i geneſi uidet̄ post mor
 tē p̄is locut̄ ē deus abrahā
 Qui utiq̄ i ch̄yra mortū
 ē ubi cū illo et ip̄e filij habi

tavit Sed p̄uip̄ habitat
 i eadem ciuitate id ē cū cēt
 i mesopotamie regione cuius
 p̄a ē ciuitas. Exi de tra tua
et cognatōe tua. Terū et
 cognatōem abrahā chal
 deorū p̄iam gemis̄p̄ appe
 llat. In iam p̄idem ep̄ie
 rat qui n̄ i mesopotamia
 degebat. Sed quia q̄libet
 ob causas egrediet̄ spe redēdi
 et desideio tenebat̄ audit a
 d̄no exi de tra tua nō ut cor
 pus m̄de t̄ceret quod iā fere
 rat. sed ut amorē mētis eucl
 leret. Ideo quod sequit̄. tūc
 exi de tra caldeorū nō cor
 poris s̄ mētis eḡsum signi
 ficat. quo se impetū a cal
 deorū cōūsarōe et gente se
 gregauit. Qui m̄o fidem
 cromtorū eodē ano caldea
 eḡsus mesopotamia i iſſy
 charus morat̄ et i tra est
 i promissōis induct̄. Quia
erit seme eius acola i tra
aliēna et p̄uicui eob̄ subin
ent et male eob̄ t̄tabūt a
m̄s quaddim gētis. Non ita i
 telligendū est quasi male
 t̄tandū uel seruituti subinē
 dū d̄x̄it hoc semen eius
 am̄s t̄r̄. sed p̄ p̄phatōn
 legendū quia p̄grinū erit
 semen eius am̄s t̄r̄. i cuius
 p̄te temp̄is etiam fuit̄ aci
 dit. Quia em̄ sc̄ptū ē m̄p̄at
sc̄tabūt tibi seme. Ex anno

natiuitatis isaac usq; ad huius
egressionis ex egypto compu-
tant. An accitū s quos moēs
suo septuā quadringētos ap-
pellat quibus p̄regniū futu-
rū est illud semen suū tra-
dūm suū i egypto. p̄t et
sic intelligi. qd a quinto anno
isaac quo p̄ filiu amalle re-
p̄t affligi labor quadringētos
computat. Amozū. Iacob sicut iacob
pr̄em suū et om̄em cognā-
tionem in ammadū h̄p̄s h̄p̄
m̄p̄tes sequit̄ in dicendo. ce-
terū i ebraica ueritate am̄e
tū h̄p̄ reperit̄. Sed et sup̄
sc̄m am̄mū seriem i genesi
computat. Volueris addito ip̄o
iacob et ioseph cū duobus filijs
qui erūt i egypto h̄p̄ solūmō
am̄as inuenies. Et defunctus
ē ip̄e et p̄ies n̄r̄i et t̄p̄lati sūt
i sychem. De ioseph quidem
solo scriptura refert. qd eius
ossa de egypto t̄p̄lata et in
sychem sūt tumulata. Verū
et ex h̄ys b̄ti steph̄n̄ ubi et s̄c̄
iherosol̄m̄ scriptis qui eorūdem
locorū m̄cola est ammadū
tendū ē ceteros quoq; p̄uar-
chas ibidem esse sepultos. quāuis
tūm̄ m̄coria ioseph m̄lto cele-
brior habuit. qui et h̄c ip̄e
de ossibus suis fieri m̄dauit
et ad cuius t̄ribū ciuitas ip̄a
p̄tinuit. Siquide iherosol̄m̄
i h̄ystoriae beate pauli sic re-
fert. Inp̄uit in quēb̄ sychem

nō ut pleriq; errantes legunt
sychem que nūc neapolis appel-
lantur. et ex latē monti galili
constructam et putat̄ iacob. in
fuit etiam: sup̄ quē d̄ns p̄-
dit. Et paulo post. Et p̄inde
inquit diuertes. uidit p̄
p̄uarcharū sepulchra. Item
i libro de optimo ḡn̄e m̄p̄-
tandi. Duodecī aut̄ p̄uarche
nō sūt sepulti in arborib̄. sed
in sychem. Sed m̄lto mouet
quod sequit̄. Et p̄lati sūt in
sepulchro quod emit abrahā
p̄uo argenti a filijs emoz filij
sychem. Docet em̄ genesi ab-
rahā ab ephron filio seor. ethi
in canaatharbe locū sepulch̄
quadringēti argenti sychem emi-
sse. in quo ip̄e abrahā isaac
et iacob et adam p̄p̄oplastus
sepulti sūt. Item iacob de me-
opotamia reuissim. uix̄ in be-
sychem parte agri quo tab̄
natura tetendat ab emoz p̄e
sychem datus centū agnis acce-
pisse. Non ergo emit abrahā
sepulchru ab emoz sychemita
sed ab ephron ethi in quo ip̄e
p̄p̄e uel p̄uarche nō sūt se-
pulti s̄ i sychem ut dixim̄.
Verū beatus steph̄n̄ uulgo lo-
quēb̄ uulgi magis iudicando
sequit̄ opinionem. Quas em̄
p̄uiter narrationes cōiungēb̄
nō tam ordm̄em. cū circūsta-
tis h̄ystorie quā causa de qua
agebat̄ intendit. Qui em̄ in

simulabat aduersus locū sem et
legem docuisse pgit ostende
quomodo ihūs x xpūs ex lege
mōstrēt esse promissū. et quod
ipī nec tūc moysi nec nūc dno
sūie maluerūt. Nec ut potui
dixi nō puaicās sūe meliora ^{quidam}
sū assit. Porro quod d^r a filijs
emoz filij sychem in g^o exem
plū sc^optū est a filijs emoz qui
fuit i sychem. Quod genesis
hystorie magis uidet ee grū ^{genie}
tam et si sic potuē ut idem ^{tuē}
emoz et p^oem et filiu sychem
nomie habet. In appropinquā
ret aut temp^o repromissiois
quā confess^o sit deus abeabe
Illius utiq^o qua dictū ē. et p^o
her exiit et deseruet magi
i loco isto. Dequit. Quis te rō
statuit iudicem sup nos In tota
illos confecione sua redarguit
um tūc legi moysi q^o fuisse rō
troubi. Hic est moyses. qui dix
filij isrl. ppheta uob suscitab^r
deus de p^oib^o v^ois t^o me. Car
ne uisibilem s^o supra maie
state terribilem. De noua i^o
et aduictia xpi dicat^o esse dac
tina. ip^o moyses cu noluerūt
obedie p^ois n^o p^oedit et i
homb^o hūc famam futurum
et cūctis annib^o uite p^ocepta
datū. Cumquid uictimas
aut hostias obtulisset in am
pl^o in deserto. Quauis nere
pitate seruicij dno libaret
mente tūc auers^o deat p^o
lis fuisse dūm. ex eo temp^o

105 109
quo amū in caput uictim^o h^ossa
uerūt. Nam quod postea quodā
dno eos legim^o obtulisse non
uolūtate. sed ut ex hoc loco de
sem^o p^oenarū fecerūt metu
et corū infectōe qui p^o ydola
corruerūt. dno aut nō ea que
offerūt^o sed uolūtatem recipit
offerētū. Dem^o ubiq^o occasio
fuit. semp^o eode iuersi sūt in
egyptū. Et suscepistis tabnaculū
molorū. Quauis inquit uide
rem^o ad tabnaculū dno uicti
mas hostias q^o deserre tota
tamē infectōe memib^o fuit
molorū amplepati estis. Et at
molorū sūe melchom ut sepe
etia legit^o ydolu amantiarū
quod interpretat^o rex m^o. Et p^o
dei sū remphā. Dimisit^o
inquit deū dūm et verū et
f^oidus remphā idē facture m^o
uob^o pro deo suscepistis. Signi
ficat aut luciferū cui^o cultu
sarracenorū gens ob honorem
uencis eat m^oicipata. Et qua
remphā ut dixi factura m^o
uel reques m^o im^orat^o p^oha
cōsp^o aduūit atq^o ait figu
ras quas fecistis adorare eos
subaudit^o ap^osonū. suscepistis. ^{usu}
Et miseram uos tūc babilone
Prope hec inquit sacrilegia
uob^o nō i babilone tūmodo s^o
ult^o babilonia quas ducem^o
captiuū. Nec putand^o ē s^o p^o
marti^o errasse. quia pro eo q^o
i p^oha sc^optū ē tūc dama sc^o
dixerit tūc babilone. Tabna

* a agis ei intelligētia qm ubi po
sunt: qz tūc dama sc^o ducti sūt
in babilone sūe tūc babilone.

culu testimonij fuit p̄d̄q̄ m̄s
in deserto. Quia dicebant eu
cont locū sem̄ agere. Hinc oste
dit d̄m̄ nō magnipende la
pidū cenatū. Et splendorem
annarū despicere celestium.
Obi subintelligi vult sicut
tabnaculū et templi facturi
desertū. sic et ip̄m̄ templum
intelligant meliore statu sic
cadente delendū. iuxta quod
olym hieremias p̄nabat di
rens. Nolite confidē et verbis
mendacij dicentes. templum
d̄m̄ templū d̄m̄ ē. Et post ali
quāta. facia inquit domus
hinc et quā iocatur ē nome
meū et i qua vos habetis
fiduciam sicut feri sylo ubi ha
bitavit nome meū et ~~quā~~
~~vos habetis fiduciam a p̄nci~~
pio. et p̄nciā uos a facie me
a. Selamichi sedes ē. hanc
aut scabellū pedū meorū. Et
hoc corporali intelligendum
quod habeat deus mēbra
collocata i celo et i t̄ra ut nos
consequamur. Sed ut se indi
carent immorem esse et supio
rem omnibz. celū sibi sedem
hanc deo scabellū esse p̄hi
buit. Qui ut se etiam omnia
cūctāe mostret. alibi se celū
metri palmo. et t̄ram as
perit pugillo cōcludē. Spi
ritualit̄ aut celū sc̄ob. t̄ram
deo peccatores insinat. quā
h̄yb̄ fidelit̄ deus i habitam
do p̄s̄det p̄s̄deat. illos cō
demnatio proferat. Aut

carli

pedu

quis locus requiescens mee
est. Non amicus utiq̄ uel
marmoreus trest̄s habita li
locus. Sille que p̄ba sub
nectit. Sup̄ que autē req̄e
stet p̄s̄ meus. nisi sup̄
huilem et quietū et t̄m̄e
tem simonē meos. Qui
interp̄ss̄ legem et d̄p̄s̄ionem
angelorū. Sep̄ em̄ ord̄mata
et p̄ angelos et manu mediatō
ribz. Ferte uideo celos ap̄tob.
et filiū hominis a dextris sta
tem dei. Tu d̄m̄ xp̄us et dei
et hominis p̄fecty sit filius.
Quid ē quod huc beatus m̄r
tir hominis potius quā dei
filiū appellare maluit.
Tu plus utiq̄ glorie uide
ret allatūq̄. Si cū d̄i potiq̄
quā hominis filiū appellare
uoluisset. ut hoc testimonio
iudeorū confidēt̄ infideli
tas. qui se hominem crucifixi
sse et huc deū credere noluisse
meminerūt. Ad confortandam
ergo b̄ti martiris paciēciam
calest̄ r̄gni iānuā pandit.
et ne moxius homo lapidatq̄
titubet i t̄ra deus homo cru
cifixus apparet coronatq̄ i celo
Unde stare quia pugnat̄is
et uel adiuuant̄. Ferte a dex
tris dei stante uidit. que inter
homines p̄sequētes adiutorē
habuit. Nec distat̄is uidet̄
quod martir̄ eū a dextris dei
sedere destr̄xit. Qui situs
iudicantis ē. quia et nō iust̄
bilis omnia iudicat et ad ext̄mū

iudex om̄ uisibilis adueniet
Et orientes eū contra ciuitate
lapidabat. Et dñs epi porta
 passus ē. qui nos elegit de mū
 do i sup̄nū suū regnū et glo
 riam et stephanū quasi aduē
 mūdi epi ciuitatem lapidat
 Non em̄ habuit hic manentem
 ciuitate: s̄ futura tota mēte
 quēbat. Et uix rerū muta
 tionem martyr mūdiciēdis
 ad celos intitū d̄migit p̄se
 cutor dure ceruicis manus ad
 lapides mittit. Unde quator
 ut lapides iudea rebellis
 stephanū h̄m̄phata rapis.
 que crimine duro sauet p̄
 eris. **Positis aut̄ genibus**
clamauit uoce magna dices
Dñe ne statuas illis hoc
peccatū. Pro se quidē stans
 orauit. pro inimicis genu fle
 uit. quia ip̄eū m̄lor̄ iniqui
 tas. manus supplicandi reme
 ditū flagitabat. Et mira d̄i
 martiris uirtus quā sic zelo
 fūebat. ut eis a quibus torē
 bat palam sue p̄fidie culpas
 exprobarēt. sic d̄lōne ar
 debat. ut n̄ morte quoq̄ pro
 eis a quibus occidebat oraret
Et om̄es d̄p̄si sūt p̄ regio
nes iudee et samarie. Hoc ē
 quod dñs ip̄e precepit cū p̄se
 quēt̄. Vos i ciuitate ista fugi
 te i aliam. Illa em̄ gerēbat
 ut d̄ulārom̄s occasio fieret
 e d̄agelū semariū. **Inten**
delant aut̄ turbe h̄s que a
philippo dicebant. Ex p̄sentī
 p̄ capto et ex samaritanie mu

licis hystoria prompti animi
 ad credendū hanc gentem sui
 p̄e probat. **Tūc simon et ipe**
credidit. Vel beati philippi
 uerbis et uirtute deuictus
 ueracit̄ dñs credidit. uel qd̄
 magis credibile ē crede se
 quo aduq̄ baptisma suscep
 ret simulauit. ut qm̄ laudis
 erit audissim̄. ita ut xp̄m̄
 se credi d̄llet. sicut hystorie
 narrant. attes ab eo quibus
 macula faceret d̄sistat. quod
 etiam successores eius fecisse
 docent. quia auctoris sui
 malignis artibus instatuti
 epi fraude qualibz igressi
 baptisma furari consueuerūt
Historia ad illos uenit et ito
em̄. Et pulchre hoc auctor
 exponit. Depe sibi som̄ pe
 trus facit et hoc em̄ qd̄
 d̄nḡs placet. Rotandū autē
 quod philippus qui samarie
 e d̄agelū abat. d̄nus de sepe
 fuerit. Si em̄ apostolū esset
 ip̄e utiq̄ manu impone po
 tuisset ut acciperet sp̄m̄ s̄m̄
 H̄c em̄ solis pontificibus de
 bet. Nam p̄bitis sine epi
 epi seu p̄sente episcopo. cū
 baptizant r̄simate baptiza
 tos d̄nḡs licet sed quod ab
 epo fuerit cōserratu. nō tamē
 fontem ex eodem oleo signa
 re quod solis debet episcopis
 cū tradit sp̄m̄ parlatū bap
 tizatis. **Secundā tua tenui sūt**

meditatione. Si vni cu male
dictione suam proferit no ad
hanc ex toto ubi omnia. Sed ex
iusticia epimib et impit. Intq
en subtile dei iudiciu appicit
et mala facias conuicta qua
maledicto debeant ferre cog
noscat et eo i maledicto non
petant. quo et ab infno iudi
cio no discordat. Cu en et male
dicitis nocetia pmanet. et
tame cu qui maledicat usq
ad infnu maledicto absorbet
et ut usq pns sine colligit. q
ab dno et infno iudice i reu
sua supra iugulat. Unde et
hic symon qui a peo maledm
accepit. una damnatioe perit.
Et inf. Barabas a paulo me
patz. mox conuict est. luce fruu
datis. In valle en amantidinis
et oblatione iniquitatis in
deo te esse. Ideo pns scus in
colaba descendit. ut eos qui
se accipe velint. simplices ce
doret. Nam qui amaritudinis
fel i corde reseruat. qualibz
baptizatz videat. no e iniqui
tatis sue vinculis absolutz.
S; quasi ad punctu hora dip
tandi purgatz mox acriori
e demone septuplici assp
frust ergo gratia spns emere
temptat qui se merte coruina
no rinuunt exire. Surge et
vide cont meridiana. Bene
i meridie quet. muer. et ablu
it. ille qui deuocoe pectoris
videns. uelut queda gremm
pmitte deo meruit consecr

vaculat

In quo specialit. Ilud p salmste
complecti est. ethiopia pueniet
manus eius deo. Quiam
descendit ab iheruzale i ga
zara hec est deserta. Non vid
s gaze deserta. Detus en
illa gaze que tmi quodam
erat ethanacorū ius egyptu
ad sola usq destructa. et alia
pro illa alio loco ystructa est.
que allegouce gremm pldem
designat. slym a dei cultura
desertam. neq ullus pstarū
pducōmbz exultat. Ma de
ro que ad eam ab iheruzalem
descendens fonte salus aperuit
de xpus est. qui ait. Ego sa
dia. et deitas. et vita. Qui a
supna iheruzalem ad nostra
infirma descendit. nostri q
reatus ingredme baptizant
vnda dealbauit. Et ecce vnt
ethiops eunuchus potes. Pro
stute et integritate mentis.
vnt appellat. Res merito qui
tantu studij i scripturis habebat
ut eas etiam i ma lege non
cessaret. tantu q amozis in re
ligione gerdat ut aula regia
derelicta. de ultimis mundi
pibus venet ad templu dny
Unde iusta mercede dia que
ut interpretem scōms. xpm
que querebat inuent. p lusa
ut iherozalem aut i deserto. fon
te ecce qua i amato templo
repperit synagoge. Bi en qd
ihemias admirando ploquit
mutant ethiops vallem de e su
forde patorum abluta de laua
thro ihesu dealbatz ascendit

Candacis regine ethiopi. Et
 in libro regum legitur quare
 gina austri uenit a frindus
 terre audie sapiam salomons
 uxor quippe fuit illi naci
 semp a feminis regi cu p rati
 daces appellari. Qui orit sui
omnes gratas eius. Regina ethi
 opi the sauraru pmitteb in
 uxoruz alem geniu designat
 etiam virtutu fideiq dno do
 na largitua. Sed et nomis
 ethymologia conuenit. Potest
 em candacis ex hebreo comuta
 mptai. Ita quippe e cu i ppl
 mo xeo hys qui conuaditua
 i scripto d' Audi filia et uide
 et icma aurem tua. et obliu
 scere popu la tuu et domum
 patris tui. Dixit aut philis
philippo. In corde spūs phili
 ipo loquebat. Spūs eni de qua
 si quedam nobis uerba facit et
 occulta ut ea que agenda sūt
 intimat. Tamē omis ad oca
sione ducta e. Inuit omis cu
duci ad uictimam no repug
nati. sic ille ipa passus e uola
 tate uel alioq molleu sicut
 agnū in pascha amolare sale
 bat sic pascha nrm amolata
 e xpus. Et sicut agnū corā
tendente se succedere. Non
 plu sanguis suo nos redemit
 Sed et lamis operuit ut alge
 tes infidelitate sua ueste cale
 faceret et audirent aplm nobis
 loquentem. quot quot xpus ba
 ptizati estis xpm induistis.
Sic no aperuit os suū. Im
i passione sua pylato et ponti
fici dicit pua herod nulla

respondere solebat. In humilitate
uictu eius sublatum est. quia
 uidep om iudicu no reperit
 uelitate: sed absq ulla culpa
 sedione uideozu et pilati do
 re dampnatus. Beneficentia
eius que enaradit. Aut de
 diuinate eius accipiedū est. qd
 impossibile sit diuine narra
 tis nosse mystica de qua p
 loquit ante luciferu genit re:
 aut de partu uirginis quod dif
 ficill possit expom. cui rago
 ne marie quereri p angelu
 d' spūs sūs supuemet in te
 ut uel ab angelo uel ad e uage
 tm natuitat eius sacmēta di
 cant. cui narratoz rarissimū
 d' Qui tollit de tra uita eue
ut nequa uita i tra h' celo di
uet. Aperit aut philippus
os suū. Philippus autē in
plac os lampadis. Philis
pe sensus quod os lampadis
suū aperiet os dū iusserit ob
scura mtra luce profiet.
Quam et ino hystoriam
possit ista et illocuo designe
aliqui longiore futuru tunc
eius ad pmonē. Uenerunt
quandā aqua. Est hodie
Bethoron iuris in eba iuda
eimibz ab iherosolozū dice
lipide iux quā fontē dū
dices montis edulles ab eade
qua gignit sorbet hmo
quos e eum iherosolozū a philippo ba
ptizati. Quis prohibet me
capitū. et inquit stac on rā
hic alia mpla ino glorum
exemplā aliquot uerisus pty

bethoron
 hedi ab

habet ubi scriptū ē esse aqua
quis prohibet me baptizari
Dixit autē ei philippus. Si
credis ex toto corde tuo. salu
eris. Respondes autē dicit. Ce
do tē ppriū filiū dei. Et iussit
stare circum. Et hos ergo ver
siculos credo p̄mū a mō quoz
int̄prete. tr̄slatos. sed seproxi
o vicio postea sublatos. Spūs
dñi inquit philippū. Sūt qui
her angelū in spū s̄cō ferisse
testant. ut iherosolim̄ p̄dixit.
Et evangelizabat civitatib⁹ autē
his donec veniret cesariam.
Cesariam palēstine dicit ubi
infra domū habuisse desebit
quo usq; hodie demostrat. nō
et cubiculū qoz pharū et
virginū p̄betancū. Saul⁹
autē adhuc querens m̄dū et
redis in discipulos dñi. Pre
sentēs videlicet redibus affi
ciēs et nimis derisus absē
tes. Saul⁹. saule. quid
me p̄sequeris. Quia tē corpo
re suo ip̄e quod ē etiā adhuc
patit̄ inimicos. Tūq; etiā
inēdus beneficia collata sibi
stā esse denūciat cū ait. Eru
riū enī. et dedistis michi ma
durā. Et exponēdo subiū
xit. Quādiu v̄m ex inimicis
meis fecistis. michi fecistis.
Ego sum ihesus que tu p̄seq̄
ris. Non dicit ego sū deus
ego sum filiū dei. sed humi
litas inquit mee infima sus
cipe et tue sup̄bie p̄pam ab de
scquam ab

Eunuch⁹

ē
fuisse

Non dicit quod p̄sequor
inēdus mea. sed quod
me p̄sequor

pone. Sed surge & ingredere
civitatem. et dicit tibi quid te
oporteat face. Non continuo que
erūt facienda mōstravit. Sed
in civitate postmodū audieda
p̄monuit ut tanto post. t̄ bonis
solidus staret. quāto pius fut
dit⁹ casus a p̄stimo p̄uore
erzōe recidisset. Quisq; ocul
michū videlat. Rapid⁹ q̄ po
tuisset bene r̄m̄q; v̄dē m̄s
pius exccat⁹ fuisset bene. et
p̄am sapiām quā p̄m̄babat
excludēs. fidei se p̄uicta com
mittet. Et est tribus diebus
nō v̄dēns. Quia dñm nō v̄
videlat. 34 die morte resurgē
do iussit. suo iam is̄ruit ex
emplo. quo tenebras triduanas
lucē reuocā m̄iuet. Ego enī
ostendam illi. quāta oporteat
etiā pro noie mee pati. Non
debet inquit timeri quasi p̄se
cutor. S; potius q̄ si ample
ti. qui adusa que s̄cō m̄tula
rat. prompt⁹ ē sustine cū sc̄is
Et cōfestim ceciderūt ab ocul
eius t̄ p̄p̄me. Deatōm̄s
om̄e corp⁹ dicit. p̄p̄m̄s cē
contectū. Quia ergo v̄dē ser
pentes et gemina sūt. d̄ve
rarū vocat. qui allozū p̄p̄dā
sectabat. quasi pelle serpētia
oculos cordis obtepeat. Sed
cadentib⁹ sūb manu aname
ab eius oculis p̄p̄m̄s monst
rat. t̄ facie quod verū iam
lumen recepit. t̄ m̄te. Et cō
pietes autē discipuli eius nocte
In greco. Et nō est additū eius
id est discipuli xpi

qua

Ad enim discipuli: ut gauderent
 xpi uel ecce intelligunt.
 Rōdū em paulus discipulos
 fecisse legit. Et solū uideos cō
 fuisse qui habitabat damasti
Domum dimiserūt eū sub
mittentes in porta. Hoc effu
 gū genus hodieq̄ reseruat
 Terra q̄n quib antiqui hostis
 insidijs uel huius scilicet laqueis
 cōfusus. pro fideiq̄ sue mu
 nimē saluat. ebirus em da
 masti qui sang wine bibens n̄
 stat. adustas sibi est. Rex
 aretha qui impetatur. despecto
 intelligit. Ex porta que inas pal
 mę p̄olat cōfira. fidei p̄ci q̄
 cōiunctionem designat. Juncus
 em v̄miditate fidei. palma p̄
 vite etne significat. Quisquis
 ergo se n̄uo adustatis uideat
 cunctū. portam virtutis qua
 euadat festinā ascendat. Cū
autē dimisset i iherlm. temp̄bat
luge se discipulis. Non eo mo
 baptizato credam̄ demisse ad
 apostolos i iheruzalor. Ad sic
 ip̄e galathis scribit p̄mo abisse
 i arabiam. et iterū reūsum esse
 damascū. Deinde post anōs
 tres demiserem iheruzalima de
 missē petru d̄diffe. et missē
 quid em d̄diffe p̄b. Aliū autem
 apostolorū nemem d̄diffe. nisi
 iacobū frat̄ d̄m. Ar de inde sicut
 et lucas exequit̄ demisse i pres
 byte et cilicie. Vtrū autē p̄ma
 in 24 d̄re damasti insidiab p̄
 tulerit. nō facile pat̄. Nam et
 fida intelligi potest ex eo quod

diat. multis diebus impletis cō
 plū fecisse uideos cū m̄fidei
 fido aut lucas arabia p̄mit
 ta d̄det. quod ibi n̄ime p̄dica
 uerit. iuxta quod ip̄e i sequen
 bus agrupe regi loquens ait. qz
 damasti p̄mū et iheruzalim. i
 om̄ regione p̄dicabat. Bur
nabas autē apprehensū illū duxit
ad apostolos. Hic ē barnabas
 ille cyprus gene leuitas qui
 supra p̄mū agrū suū ad pedes
 apostolorū attulisse m̄ceat
 loquebat̄ autē quoz et d̄p̄n
 bat cū ḡtib. Nota quod grecos
 i iheruzalem. uideos in dama
 sco que geminū ē ciuitas do
 cuerit ne forte hoc significet
 gentiles p̄mitate dei ad una
 dos. et uideos in p̄fidiam ge
 cū esse lapsuros. iuxta quod
 ysayas ait. Et d̄det liban̄
 i hermel et hermel i palu
 reputabit. Inuenit autē ibi
hōem quendam noie eneam
ab annis octo uacantem i gra
bato. Encaus iste gen̄ signi
 ficat. hūanū infimcū ius
 delatōe lang uens. sed ap̄to
 rā ip̄e et ore sanatū. Quia
 em et mūd̄ ip̄e q̄oz plagis
 sublimat. et iugis sibi an
 nis q̄oz temporib̄ d̄lati.
 deniq̄ p̄na labentia q̄ gau
 dia complectit̄. quasi hīs qua
 enais anōrū n̄is grabato se
 mit̄ enetus. Grabatam̄
quippe ē q̄a segm̄tes ubi
requiescit anim̄ eger et in
firm̄ ad est in soluptate

et iudee et gētib

cū gētib

m

in iheruzalima

corpore et omni delectatione scilicet
Sinec sine te dñs ih̄s xp̄s
Surge et sterna tibi de. **Quē**
de palysi curauit. mox sur-
gere et sine sibi precepit. **S**ine
ut insinuas. ut quisq; fidei
solidamētū i corde preperit
nō solū corpore in quo desido-
sus iacuerat disticiat. **S**ed
etiam bona opa i quibus re-
quiescē daleat. pariat. **In** ier-
pe aut fuit quēdam discipula
nomine tabitha. que in pre-
tata dicit. **Doctas** i da mīmula
uel capia. **S**ignificat autē
animas virtutū studio subli-
mes. sed hominū opinione
contemptibiles. **Pa**p̄ om̄ b̄is
lucas in p̄tationem nomis
auget. nisi magnū eadem
mysteriū messe cognosceret
Dammula quippe uel cūia
animalia sūt natura similia
sed magnitudine differētia
que morat̄ in excelsis mon-
tibus et quāuis de longinq;
uident tñ omēs qui demūt
Unde et ab acunne cernēdi
grēce doctades vocant̄. **S**in
mīmū s̄i meritis op̄m in
excelsis habitantes. mentis
contemplacōe et sup̄nis sa-
gacit̄ intendūt et ibi s̄ime
ac cauta cūp̄estione semp̄
tuigilant. **R**am quod mīada
quidem h̄c ammula uixta
quod natura corū exprimens
mārialis ait. **D**ente t̄met
aperit. defendit. corūa rerū

parat

legē sed t̄mūda sūt et
mīmūlia iuxta

imbelles darme quod nisi p̄da
sumq;. nōne manifeste signifi-
cant eos qui simplicit̄ diuere
distretosq; ḡp̄i actōnis quasi
fissa vngula incedē: et uerba
dei gr̄mūa p̄dicatione medita-
cōe r̄māe salagūt. qui si uel ig-
norātia fecere uel ip̄mitate mor-
tem d̄ierunt p̄nālem. p̄om-
tationis tamē r̄e integritate
resuscitū merent̄. **S**icut pe-
tro xp̄i cōtigisse probat̄. cui te-
tissime quod de doctade s̄p̄
tū ē aptū p̄t. **f**actū ē autem
i diebus illis. ut in p̄māta
moreret̄. **S**̄i enī cū p̄ fragili-
tatem nature mortis aliqua
delinquit̄: quasi in diebus
op̄m bonorū casu subite in p̄-
mitatis occubūt. **S**ed cum
mox lacrimis in p̄stāt p̄on-
reupande virtutis ascendūt.
s̄ozum auxilia inuocāt. et
sua que in p̄miserunt bona
acta recogitant. faciāt p̄f̄o
quod sequit̄. **Q**uā cū lau-
sp̄ent: posuerūt eā in cenā-
culo. **E**t r̄t̄ que de petri euo-
tate et elemosinarū doctā-
dis. offensione narant̄.
It̄ cūsteterūt illū omēs
uidue flentes. **U**idue s̄unt
p̄ie cogitōnes anime p̄ente-
tis. que s̄ensq; p̄stīm uigore
quasi uiri regimen ad r̄ep̄q;
omiserant. qui pro anima de-
linquēte necesse ē supplicū
exorēt. **E**t ostendentes t̄tū-
tas et uestes quas faciebat

10
110
113
Iste dicitur. Non sine pro
defuncta uocibus sed ipsius
præstantibus. qui elemo-
sine non solum a secula sed et a
prima morte liberant. Dicitur
Tabutha surge. Et illa aperit
oculos et uiso petro resedit.
Iussimus ergo resurgentibus.
ut prius metis oculos aperiat
et agnita deinde petri uoce
resedat. Immen sue cæperet
toms quod perdidit recipiat
et ad doctrinam eorum qui se
diuuantur uiuat. Dans autem
illi manum erexit eam. Con-
tacta petri manu tabutha
resurgit. quia languens aia
peccatis nullo melius ordine
quã foris exemplis tonale
stitit. Quid autem quidam erat
resurrecta nomine cornelius.
Non uirtutibus ad fidem. sed
fide pergit ad uirtutes. ut
bis papa gregorius exponit.
Cornelius enim inquit cuius
elemosine in baptismum a
gelo teste laudate sunt. non
operibus ad fidem. sed fide ue-
nit ad opera. In enim non cre-
derat deo uero et ante bap-
tisma non desiderat quem
orabat. uel quomodo omnipotens
deus huius exaudierat. si non
ab ipso se in bonis profici pe-
tebat. Erubet ergo creato-
rem omnium dominum. sed quia eius
omnipotens filius incarnatus est
ignorabat. fidem habuit. cuius
orationes et elemosine placere

potuerunt. Bona autem actione
promeruit ut deum perfecte
cognosceret. et de uirginitate
eius incarnationis mysterium
gredet. quatenus ad sacramenta
baptismatis ueniret. Per
fidem ergo uenit ad opera. sed
per opera est solidatus in fide.
Didit in uisu manifeste ap-
hora nona diei. Bene ora-
cula baptismi potendi hora
nona accipit. qui in morte christi
qui hora nona spiritum sanctum edidit est
baptizandus. Quite et nunc
uiros in ioppen. Cum ele-
mosinis precibusque susceptis
more doctor salutis actus firmi-
uubet. manifeste inuitam
quod elemosinis illis ac pre-
bus plena sue salutis cog-
nitionem a domino quesierit.
Docuit duos domesticos su-
os. et militem metucte dominum.
Tres misit ad petrum cornelium.
quia creditura gentilitatis apo-
stolice fidei. europam. aziam
africamque subegit. partim stu-
diis militaribus ac istantia hoc est
predicandi. partim domesticis
negotibus occupandis. Notatque
que quod dimis miles. et duo
domestici mittant. Quato
enim fortes tanto pauidores
in ceteris mendis memeb-
plures qui audire uerbum
quia qui dicere sciunt. Didit
petrus in synagoga. Signifi-
cat credentibus tremis cupi-
ditatibus confessionem in telis

habitu. Utriusque et horam
septam. Sexta hora petrus
in medias res esurit salu-
te utiq; mundi que dñs septa-
tate seculi querit et salua-
re uenerat. quod et ipse uo-
luit iudicis cū eadem diei
hora sup sam aitanos puellū
faceret. Et descendens uas
quoddā uelut lintea magis
Das illud etiam significat
incorruptibili fide predictam
lintea em tinea nō gsimat
que uestes alias corrūpit. Et
ideo qui uult ad mysterium
ecclē rāphōe p̄tine: excludat
de corde suo corrūptionem
malariū cogitacionū. et ita
incorruptibilis sit in fide
de: ut prauis cogitacionibus
tq; a tinea nō rāphōe rodatur
tinea. Uit tinea hereti-
cus ē uestimentū dñi corru-
pe uolens. s; dñs dispesare
nō ualens. quod etia in tū-
ta illa dñi signatū est. quā
milites scindere nō audebāt
Quatuor uetus submitti
de celo in terram. Quatuor
micia quibus lintea depen-
debat quatuor plagas orbis
terrarū designat quibus
extendit etia sp̄a est em cui
tas dei nri in monte s̄to et
dilatans conuersiones uniuersis
t̄is. Qui em de celo submi-
ttit. iudicat cū sola supuē-
entis p̄ns s̄tī gracia seruari

partē atq; auereri. Unde d̄-
in apocalypsi iheros. Uidi cum
tatem sc̄m iherusalē nouam
descendentem de celo a deo
Possit etia quatuor uetus
et uas te figurā: p̄ quos
etia celesti munie imbuit atq;
sublimat. In quo erāt omnia
quadripedia et serpeniata
re: cū uolantibus celi. Ima-
lia illa omēs gentes sunt
erroribus imunde. sed tina
submissione id est misterio
sic tinitatis i baptismo nri
date que hominis ymagine
relinquentes. bestiarū uel ser-
peniū sumptere figurab.
Unde cū ad herodem mit-
teret̄ p̄r dolosam maliciā
d̄ ue dicit uulpi illi. Uel
ad phariseos. Gemina uipe
rara: s; ad libidinosos et
qui iumentos i fennas fū-
lit: s; de impudentibus. Ro-
lite dāc s̄m ambus: s; de
uoluptuosis. Rex iunitatis
margaritas uas qm porcos:
Et de supbis simul ac dolo-
sīs. Ulicis foueas hnt. et
uolucres celi indos: Et com-
me de omnibus. Et homo
cū i honore esset nō intellexit
ad ymaginem dei factus
cōparatū ē uicibus insipie-
tibus. Verū autē idem stor-
ruptū hoem salomon ostendit
duos. Deū tinea et mādala

10
eius obsequia. hoc est omnis homo
Surgere petre occide et man-
duca. Surgo inquit ad e-
uangelizandum per gentes. occi-
de in gentibus quod fuerat
et fac quod es. Qui enim ma-
ducat cibum foris potat inquit
corpus tricit. Precipit ergo
ut nationes per incredulitatem
ante foras posite misera per
teita iura societati carere qua
significat petrus in seipsum
Iuxta quod de seipso quilibet
apostolus ait Ego enim per legem
legi mortuus sum. ut deo ui-
uam et christo. Et herem. Vno
autem iam non ego uiuunt uero
in me christus. Qui deo ab he-
tibus cruciuntur quasi diuini
de honorantur a morte. Quia
nunc manducaui omne car-
ne et immundum. Depulsus
iudeorum parte dei esse se
iactans rosb cibos uorat. quibus
omnes utuntur homines. Verbi
gratia nullam carnem ostreas
leporos. et ista quoniam anima
ria que unquam non fin-
dunt et non riuant nec sunt
mosa in piscibus sunt. Inui-
di deo tibi dicit. bestiarum
uel reptilium carnes nulli mo-
rtalium gmentibiles. Hoc autem
factum est per te. Quia per
partes orbis terrarum misterium
sine imitatis a duodecim apostolis
predicandum erat. Deo quoque linea

44 114
sub
3^a uice de celo dimissis futi-
sime ut beatus ambrosius in-
terpretat. 30. repetita signa ope-
rationem imitatis expressit.
Et deo misterium interrogans
sua desert. et confirmatio
sua celebrat. Res per quibus
intra confessione purgat
Unde et ipse petrus in eadem
gelo thio interrogat utrum
diligat dominum. ut intra respon-
sione iucula que dominum ne-
gando ligauit. ligauit ab
soluet. Res oportet petro
ostensa sunt cum coenclius gen-
tilibus ad exhibendum cum mittet
ne dubitaret inuictis christi
anima fidei. Erat enim
ex illis animabus quibus eodange-
lico uase monstris. Unde et a
spiritu sancto hoc idem factum con-
firmat. Et statim receptum
est uas in celum. Post istam
submissione. Intenit precipit
quia post huius seculi conuer-
sationem qua per fidem et ba-
ptismum peregrinat. re-
lestis iam habitatio felix et
eterna sequit. Et dicit quibus
ei. Ecce dicit tres querunt
te. In mente hoc est a spiritu non
in anime carnis audiuit. Sur-
ge itaque et descende et uide
cum illis. Descende de testo
et ad predicandum me iubet
ut ab eorum dominum non solum alta

subeundo ppenlet. sed eunde
et in fimbriis quibus et qsi
adhuc exterus postus. **S**
tu ostiu symonis i obedie
pulsantibz. **E**t artina vitam
redendo uel ut electo surge
do p dicit uis quod dñs ait
Videbitis celu apertu. et ange
los dei descendentes et asce
dentes sup filiu homis. **C**uius
bene domus uis mac pona
memorat. **N**are en flucti
uagos seculi tumultu fino
rebz designat. ubi homies
improbi quasi pisces audis
sim sepe iurcon psequit et
deuorant. **I**corum uero comi
suo in celis e. qui et si tresz
domus huius habitacois disp
nat. **E**dificacoes ex deo habet
manifesta etiam i celis. **domu**
Ere ego su que queritis.
Que causa e pp qua ven
tis. **S**pus a adesse milites
dicit. et qua causa uenerat
tacuit. **Q**ui ad conspuendam
humane metis humilitate
aliqui pphete spūs ex parte
am tangit ex pte no tangit
Et factum e cu misisset petrus
obuius a uent corneleus.
Et prodes ad pedes eius ado
rauit. **S**estu corpus pmon
strat corneleus quid mty
i corde deuotoms habuerit
Doctori en suo obuia uent
auditor qui mudo et m feta

corpus ppetoe sedulus ame
atq i hanti desideio ubi fidei
suscepit. **R**am qui tarde ad
credenda ptrahit quasi a doc
toe uerens erigit. **S**ed qui de
sue uite maculis arubescet
procedendo in faciem humilita
tis puit et pudoris iudicia
profert. uire a suo preptore
meret erigi. **P**etrus uero in
quit leuauit eu dñs. Surge
et ego homo sum. **C**onmno
nem quippe equalitatis me
ruit scitas actoms. **R**am in
ananie et saphire culpa ze
lu uloms uis apuit ptraf
Et michi ondit deus nomi
nem conuane aut imuda
dire hoem. **H**oc utiqz tunc
ostendit. cu uox angelica
sonuit. **Q**ue deus pmissa
tu ne conuue dixeris. **T**ria
dus quarta die usq i hanc
hoem orans eram hora no
na i domo mea. et ecce
vir stetit ante me. **I**n gro
et i quibusdam latinis ro
dibus ita scriptu e. **A**d
die usq i hanc hoem erant
ieiunans et adorans a sex
hora usq ad nona et ecce
vir e. **H**ulcusz debebat illu
exaudiri qui instancia dep
tandi tri bus hois continua
ms a septa ptrahebat
ad nonam. **q**uo tempore ipse
dñs rogabat pro tocius mu

di salute extensis i cruce ma
 mbus. Verbum misit filius
isti annuntiantibus p ihesu ^{patē}
xpm sic ē om̄ dñs. In hoc
 apparet inquit deū accepto
 rem nō esse psonarū: quia
 filiū suū vngentū quāt
 dñs om̄ atq̄ conditor ē. cū
 genē humano patē facere
 misit. in cui⁹ nomine p̄bet
 attestantib⁹ remissionem
 p̄ccōrū nō iudei tm̄ sed om̄es
 qui credunt accipiant. Vos
scitis quod fr̄m ē v̄bum p
Smilp̄m uideam⁹. Breuiter
 om̄ia que in cymbolo dicit̄
 ē complexus ē quod ihes⁹
 xp̄s sit dñs om̄ quod nū.
 dū deo reconciliari miss⁹
 quod ihes⁹ voce p̄conat⁹.
 quod p̄u s̄o p̄mitus. quod
 deo habitante p̄ miracula
 declarat⁹. quod crucifixus
 et a mortuis suscitatus. sur
 q̄ manifestat⁹. quod uideo
 om̄ in fine uertimus. quod
 p̄ etiam etiam suū p̄ fidem
 totū sit in fide. sine d̄lata
 turus i obem quomō unxit
 eū dñs deus p̄u s̄o et uir
 tute illa dicit dicit. sicut
 unxit eū deus p̄u s̄o tunc
 utiq̄ cū dicebat Ipsē uos ba
ptizabit i p̄u s̄o. Et iterum
 quā uidi sp̄m descendētem
 quasi columbam sup̄ eū. Un
tus ē ergo ihesus. nō oleo
in sibi sed dono gr̄e quod

in sibi significat vngentū
 quod baptizatos vngit etā
 Rec tamen tūc unct⁹ ē p̄u
 sed qm̄ sup̄ eū baptizatum
 uoluit columba descendit.
 Tunc enī corpus suū i etā
 suā p̄figurare dignatus ē
 i qua p̄cipue baptizati acci
 puit p̄m s̄m. Sed ista misa
 et inuisibili vntōne tūc
 intelligend⁹ ē vnt⁹: quādo
 v̄bum dei caro fr̄m ē i qm̄
 huāna nā sine ullis p̄de
 titibus honorū opm̄ meritib⁹
 deo uō ē i d̄tero v̄gms
 copulata ita ut eū illo fiet
 vna p̄sona. Ob hoc eū con
 firmur natū de p̄u s̄o et
 m̄ia vngme. Quī deus
ēat cū illo i p̄r cū filio. He
 lius ē enī sic intelligē. quā
 diuinitatem filij cum hōre
 que assumpsit cohabitātē
 nō significari. et ne xpi p̄
 sonam geminare et n̄m̄ia
 storū dogma eadē uideam⁹
 nobis qui manducauim⁹ et
 bibim⁹ cū illo postq̄ resur
 rexit a mortuis. Sic beata
 petrus quod i e. v. angelio
 nō recitat⁹ exponit. Post
 resurrectionem scilicet se bibi
 p̄e cū dñōt nisi forte illu
 credam⁹ iudicari ubi ait.
 donec illud bibam nouum
 uobiscū i domo pat̄s mei. ^{regio}
Cecidit quib⁹ sc̄is sup̄ om̄a
qui audiebant uerbum. Reba

P̄dicant q̄. iohānes ih̄m sicut unxit
 eū deus

ptima gemibus tradere du
bitet. p̄tas s̄a testimonio cō
firmat. p̄tas lauacri aq̄e
quas s̄ificae s̄olet nouo or
dine p̄arentis. Quod se
mel i testimoniu fidei ge
nū m̄q̄ ues i iudeis repe
rit euenisse. Et uisit eos
i noie ih̄u xpi baptizari.
Cū esse regula sit fideles
i noie s̄c̄trinitatis bap
tizi querit. quō lucas p̄
totū huius libelli textū non
aliter quā i noie d̄ni n̄r̄i
ih̄u xpi dari testat. Quod
ita beatus ambr̄osius soluit
quod p̄ unitatem nois imple
tū mysteriū sit. quia siue
xp̄i dicitur et deū p̄m̄ a
quo unctus ē filius et ip̄sum
qui unctus ē filiū et p̄m̄ quo
unctus ē designasti. Scrip̄
tū ē enī. Ih̄m̄ a nazareth quō
unxit eū deus p̄m̄ s̄c̄o. Si
ue p̄m̄ dicitur et filiū eius
et p̄m̄. n̄r̄e pur̄i iudicasti
si tamē id et corde compre
hendat. Siue p̄m̄ dicitur ^{sp̄m̄}
deū p̄m̄ a quo procedit
p̄m̄. et filiū q̄ filij x̄ q̄ p̄
p̄m̄. n̄r̄e pur̄i. Unde ut
et ratiō capulet auctoritatis
i p̄m̄ quos r̄e baptizari nos
posse scriptura iudicat. dicit
d̄no. Vos autē baptizabim̄
i quō s̄c̄o. Et apostolus ait.
Omnes enī i ip̄o corpore m̄

11
tū
11
Uno p̄m̄ baptizati sumus. Alii
p̄cipue congruit nob̄ i noie
d̄ni ih̄u xpi baptizari. quod sicut
apostolus ait. quicūq̄ bap
tizati sumus i xp̄o ih̄u. in morte
iudis baptizati sumus. Et u
di quadrupedia et bestias et
reptilia. et uolatilia celi.
Ih̄m̄ quō h̄ec quidam sup̄ q̄
cis quibusdam ueteri lege pro
hibitis. ut ues m̄ducandis
m̄p̄et̄. cū nec serpentes uel
reptilia possint edi. nec ip̄e
petrus sic intellexit. sed oēs
homines equalit̄ ad xp̄i eua
gelium p̄uocari. nullūq̄ s̄c̄m̄
naturam ē pollutū. Neq̄
enī quare bestias cōm̄dent
s̄ quare gentibus cōm̄m̄ue
rit increpat̄. mysteriū huius
uisionis exposuit. Venerunt
autē mecum et sex fides isti.
Pulchre septenario firm̄ unō
teste p̄m̄ s̄a gr̄a septiformis
effusa ē. Aliis quia sex die
bus m̄nda ē iste format̄.
Et sex fides ep̄a p̄fecta mon
strant. Qui bene doctorē
comitant. q̄n̄ sub auditori
bus int̄ uerba exhortandi
et p̄fecte demonstrant qui
cōm̄s. Et glorificauerunt
deū dicentes. Ergo et ge
ntibus datus penitentiā ad
uitā dedit. Hoc ē quod in
s̄a iob libro legitur. Abas
lone aurū uemet. et ad de

11
in formidolosa laudatio.
Quia prius frigidus gērit
pectore splendor fidei exortus
ē. et pro eadem repudata
fide iudea deū tremendo
glorificat. Pambulauerunt
usque ad fontem et cisternam
antiochiam. Hinc id post
reuelationem sūdoris elba
gelure in qua mollis supina
pse animalia stā quiesceret
refectē crescere ceperūt.
cū p̄ exterius prouicias insu-
las et ciuitates nō solum
iudeis sed et gentibus elba
gelū predicat. Profectus autē
est iherosol. ut querēt sanctū
Dicitur est supra quā dō ihe-
rosolymis quidam clamant
et surgens
dominus eius nomine agabus
significabat p̄ p̄m famem
magnam futuram. Agabus
potest nūcuis tribulatiōis
interpretari. qui s̄dm̄ nōmē
suū et hic famem generāle
et m̄ paulo apostolo uicu-
la p̄phetat. Proposuerunt
in ministeriū habitantibus
iudei fribus. Dicitur
iudea et maxime iheroso-
lymis fame acruis seueritū
ubi paupes st̄rum erant
qui rebus suis dominibus ag-
s̄p̄ uenditis p̄ria deferētes
apostolis pecuniis acquirē-
dis nō multū ulterius uata

12
bant. Sed nō nulli pro confe-
ssione fidei ab ipso iudeis
credulis p̄ia substā multa
bant ab lata. Quibus dicit
apostolus. Et rapina bonorū
iudū cū gaudio suscepistis.
Hos m̄ elemosinarios reli-
giosorū helene ad iudenorū
regne stā memorant. que
compatis ab egipto firmēt
iherosolimitarū necessariū
largissime m̄strauit. Unde
et honorificam ante portas
eiusdem ur̄s meruit sepul-
tura. Eodem autē tempore
misit herodes rex manū
Ron famis ueliret tempore
quā quarto claudij anno facta
h̄storie referūt. cū herodes
tertio eiusdem sit anno
defuisset. sed illo haud dubio
tempore quo oblatiōes ihe-
rosolymā deferēbant. Ron
autē putem herodem qui te-
ritia est postea regem s̄m̄ h̄
capitulo designatum. Refert
enī iosephus quā imperio
suscepto continuo iudeorum
principatū huc herodi filio
aristoboli quē tamē ille ag-
ppam noiat edidisse simul
et philippi ac lipame tētib-
as. Quarto autē i ultimo
imperij sui anno herodes
dōm̄ uariū edidisse: p̄m uero
herodem qui uel i iheros-
nere auctor existit uel in

passione dñi mis fuerit miles
 ex cruciatu modis exilio damp
 nasse ppetuo. Porro huc he
 rodem siue agruppi tercio clau
 dy anno. sui uero regni septio
 ab angelo percussim regnu
 agrippe filio reliquisse. An
 stobolus aut que dicit ipse
 e qui a pte ppsdo i herode se
 more sub quo dñs natus est
 cu frz alexandrio fuerit mi
 ferta. Occidit aut iacobu frz
ihos gladio. De hoc iacobo
 clemens alexandem hysto
 riam quanda digna mecia
 refert. Et is inquit qui ob
 tulcat eu iudici ad marti
 riu iacobu p motus ead ipse
 confessus e se esse cristianu
 ducti sunt ambo pariter
 ad suppliciu. Et cu durent
 i uiam: rogabat iacobum
 dari sibi remissione. At
 ille pariter deliberas. par
 tibi inquit. Et osculatus
 e eu. Et ita ambo sicut siml
 capite plexi sut. Tridens
qz quatuor mibz militum
sunt centurio et ita quatuor
imo qz sub se milites hz
! Percussio qz lateris co
mediano passiois xpi e
de cuius vlnu salus nra
proflupit: et nobis quas
pressuraru cathena retentis

tale solaciu ipse reddidit apst
 petrus dices. xpo igit passio
 i cruce et vos eadem cogita
 tione armam. Precinge
et calca te caligas tuas.
 Et pphetas et apostolos cui
 gulis usqz fuisse legimus.
 cuiqz sibi petrus ligameta
 ppter rigorem carceris ad ho
 ram lavauit. ut tuta et
 pedes dimissa frigus noctis
 utriusqz temperaret. Exempla
prebes mpmib. cu uel mole
stia corporali uel duria te
ptam huana. licere nobis
aliquid de nra ppositi rigo
re laxare. Et quia dictum
 e sint lumbi vni pmitte
 et calcate pedes in ppara
 tione ewangely pacis. p
 ritualit virtutu ubiqz pre
 dicandi resime iubemur
 spigma. Venerunt ad por
tam freta que ducit ad ciui
tatem. Inguista in vno p
ta erat porta que ducit
ad iherusalem celeste sed
apostoloru vestigijs nobis
e iam fra meabilis. qui p
gule suo ferreu uicerunt osti
um. De hoc arator. ferca
quidem miru si cedant ho
stia pet: que deus et heroe
 custodem deputat aule
 caris qz sue facies ret me ca
 cumen. mpmi superare ui
 bet. Et petrus ad se re

114

112

nisus. Idē a contemplanōis
 culmine ad hoc regressus. quod
 intellectū cō et prius fuit.
Processit puella ad vidē-
dū. Et dnm̄ tumuli clausis
 egressum p̄ma mulier. disci-
 pulis nūciavit ut ubi habē-
 daunt p̄m̄. sup̄ habūdaret
 grā. Illi deo dicebat angelus
 eius ē. Quod dnm̄ p̄p̄ n̄z
 habeat angelos. et in lib^o
 pastoris et in multis s̄c̄ sc̄p-
 ture locis invenit. Rā et do-
 m̄ de p̄m̄. Angeli iquit
 eorū semp̄ vident facie p̄s
 mei. Et iacob de se loquit̄
 Angelus qui eruit me de
 cūctis malis. Et h̄m̄ disci-
 puli angelū apli per ueni-
 re credebant. Descendens
q̄ a iudea i cesaream. Quā-
 uis ius s̄c̄a locorū cesareā
 philippi dicere videt̄. eo
 quod hec sicut et tyris. et
 sydon urbb̄ sit fenias. iose-
 pho tamē exponente disci-
 pulis. hec i cesareā palestre
 gesta que quondā turcis
 straconis dicta ē. et ē i con-
 fimo fenias et palestine i
 littoze maris maḡ magni sita
Postulabat patrem eo quod
alerent regiones eorū ab
illo. Necessaria habebant
 dicam regis amicia. eo qd̄
 illozū regio ualde angusta
 et galilee damastiq̄ pressa

p̄m̄bus est. Unde nec ip̄a
 metropolis eorū tyris tan-
 tas habet opes de tra sua
 ut totius orbis ēē possit
 emporiū. quātas de sub-
 uectione nauū. Est autē
 maxime p̄cipere conchi-
 licū q̄ ferax. Confestim
aut̄ percussit eū angelus dnm̄
 Consonant ead̄ iosephus
 dū impietate inquit illitate
 adulationis nō exhorret
 rep̄nās paulo post immū-
 uere atq̄ insistentē capiti-
 suo uidit manifeste ange-
 lū. eūq̄ sensit continuo ex-
 icy sui mist. rā. que prius
 nouerat prouisorē bonorū
 Et paulo post. Verū conti-
nuis quib̄ diebus uentris
dolorebus cruciatus ultimū
violentiū abrupit. Seggite
 michi barnabam et paulū
 i ep̄us quod assumpsit eos
 Videt̄ saulus iupta ordi-
 nem hystorie t̄tio decimo
 post dnm̄ passionē anno
 apostolatū cū barnabā
 paulūq̄ accepisse uocabu-
 lū. quarto decimo autē a-
 no iupta conditā iacobi
 rephē et ihoīs ad gencium
 magisteriū fuisse profectū
 Rec hystoria eccl̄astica re-
 pugnat dices apostolis
 fuisse preceptū. ut duode-

13

cum annis in iudea predicant
Predicabat uerbu dei in si
nagogis iudeoru. Et igna
 ros locoru semel ad notam
 suu tradidi. ubi cuq; synago
 gam iudeoru uideret cito in
 ciuitate gesta que dicitur
Cui nomen erat bariesim.
 Corrupte legitur bariesim
 beresim i maleficus sine i
 malo legi debet. Credo qz
 nome ihesu idem litteris
 qz nota sup posita scribitur
 Non em conuenit hoem fla
 giosu et magu filiu ihu
 i saluatoris appellari quon
 contrio paulu filiu dyabo
 li nuncupat. Paulu autem
qui et paulu repletu spu
sto. A pigo paulo procofule
 so quod cu xpi fidei sube
 gent paulu sortit e nome
 et sequencia libelli huius de
 pauli miracul agit. Quor
 tuit em ut ipse consumaco
 nem apostolicis actibus da
 ret que dui cont stimulos
 recalcitratem dno elegisset
Ere manus dñi sup te et eis
recus. Sciebat apostolus
 sui memor exempli de re
 nebris oculoꝝ mensis po
 se usurgere lucem nec em
 niebat. Habere carnis oculos
 qui mentis oculos alijs aufe
 re laborabat. Venerunt au
tem in antiochia ppsidias. Due antio

chie ciuitates sunt: una ^m Syria
 a pleuro rege condita que res
 lata an uocabat cui dapsen
 fontem proximu dicitur cuius
 illam aquas habundantissimas
 pfrui: in qua primo cogno
 mnati sunt discipuli cristia
 ni. Altera aut antiochia de
 qua ne dictu e in pancia psi
 dia. Forte distribuit eis tra
 ceoru. Quasi post quinquag
 ginta annos dixerat dñs
 abraam quid erit semen
 eius actola i tra aliena a
 nis quadringentis. Et uen
 ut. quid in ysaac uocabit
 tibi semen. Is exortu ergo
 illius semis usq; ad exortum
 ipse ex egipto fuerit ut ex
 odus scribit anni quadringenti
 quinq; dñs adde quadraginta
 annos in deserto. et quinq; i
 tra chanan. Quibus actis
 uidet tra que uisite a phis
 et pors fuisse missa sup eu:
 et nemes anos quadringente
 tos quinquaginta. Et dedit
 illis paul annis quadraginta
 Credo quia liber regu non
 apte quot annis paul regna
 uerit indicat: exponit apo
 stolos uulgo loquentem hoc
 fama quod crebrius habet
 dno uoluisse sed querdies
 polluciu ibidem sicut et chio
 moru libri testant. Inueni

35
samuel et paul annis xl
pfuisse israheli. factū est
enī inquit quadringentesimo
octogesimo anno egressio
filiorū israhel ex egypto. cepit
salomon edificare templū
dñi anno iustō regni sui.
Cū uero ad trecentos nona-
ginta vi annos quibus
iudices pfuerūt ut eorum
liber indicat quadraginta
annos dauid et eorū salo-
monis adicies: restat xl
quora ut iosephus testis ē
samuel xx et paul alios
tandem regnūe tūpgerūt.
Enī hanc deus admittit
filij uirū. resuscitab istm
Sicut et i psalmo scdo
scriptū ē: filius meus est
ego hodie genui te. Non ē
putandū hoc exemplum
psalmi ad resurrectionem
xpi cuius proxime meum.
Sed ad ipsam eius itarna-
tionem de qua supra lo-
cutū ē ptine. Nam sequēs
versiculus de resurrectōe
manifestissime testat. Cū
enī superius de incarnacōe
passione ac resurrectōe
illius ager. uoluit utraq;
parit' datus de psalmo testi-
monij asseruē. Qui ergo
inquit et nūq; ante secula
filius nūq; ante secula
parebit. Quidam codices

115
112
hnt sicut i pmo psalmo
scriptū ē quod ita exponit
Primum et secundū psalmū
apud ebreos i dñi psalmū
ēē compositos: qui et a dñi
tidme incipiat. et i beatitu-
dine desinat. Quia dabo
uobis scā dauid fidelia. Id
est quocūq; dauid promisi
eadem uobis cūssime fidel
promissa implebo xpm uide-
licet de eius esse stirpe
nasciturū. Sic enī ipsius no-
uū testamēti mysteria pde-
gustans ait. Et constituam
uobis testamētū et nūq; i scā
dauid fidelia. Quod in eb-
ra ueritate ita legit' et se e-
riam uobiscū partim sem-
piternū misericordias dauid
fideles. **Deuti sūt multa**
**udeorū et colencū aduena-
ra.** Melius legit' colencū
deū. sicut i greco uidim' q;
Significat aut' eos qui na-
tura gentiles erant sed
religione iudei quos grece
proselitos nūcipet. Sic enī ^{pabat}
precepit nobis dñs. **Postu-
te in lumen gentibus.** Id
dñs xpo pccalut' dictū est:
hoc iam sibi dictū arbitrat'
apostoli melius se uidelicet
illius ēē recolentes: sicut
etiam ipse p' eiusdem cor-
poris dmonem dixit. saule
saule. quid me psequeris

Italli exiit pulue pedu
in eos. uenerunt rome.
Puluis iuxta euangelicu
preceptu exiit de pedibus
et testimoniu labris su. q
illoeu ingressi sut ciuita
tem et predicaco apostolica
ad illos usq puenit. sine
exiit puluis ut nichil
ab eis accipiant. neq ad
uictu quodam necessarium
qui euangelu puenit
Discipuli quoq replebam
gaudio et spu sco In greco
sz discipuli aut: ut nelle
gam9 uideis fidem psequu
tibus discipulos e contro
spuali gaudio ditatos Et ad
nauandiam conuenerunt
annas geniu adu'sus fies
quod in greco sequit. Deus
aut pacem facit: quidam la
tin codices nnn9 hnt. Et
ibi euangelizantes erant.
Sequit in greco. et adnota
est omne multitudo i docna
coru. Paul9 aut et barna
bas morabant in lystris
Et hi quoq versiculi in
quibusdam nostris codicib9
no habent. Et quida di
lystris infirmis pedibus
sedebat. Sicut ille clau
dus que petrus et ihoes
et ad portam templi curant
salutem prefigurant iudeoz

ita et hic lyraomus eger po
pulu gentiu longe a legis
templi q religione remotu
sz pauli apli pdicacoe col
lectu. Dextris inquit de
derunt michi et barnabe so
cietatis. ut nos in gentes.
psi aut in ciuisione. Sed et
tempora expositom querunt
Nam ille pms fidei tempo
ribus cu necdu gentibus
ubu credit. hic ues iudeis
ob pfidiam expulsi et do
mnacoe pulue repersis. nu
nona conuerse gentilitatis
gaudia sanat. Et uidens
quia habet fidem ut salu9
fieret. Et ille iudicio moe
peruam iste aut ex fide
salute querit ab apostolis
Dixit magna uoce. Sur
ge sup pedes tuos rect9. In
greco exemplari legit.
Dixit magna uoce. tibi di
co in nomine dm mi ihesu
xpi surge sup pedes tuos
rect9. Hec de traslacione po
sum9 ne codicu uarietate
stupefactis quod verus sit
ignores. Di filie fci hoib9
descenderunt ad nos. Stul
tus error getalium. qui omne
quod supra se uident deos
putant. Et uocabat barna
bam iouem. Ad hoc uideli
cet quia prior coru esse di
deit. Iouem nam9 dm9 ptem
deoz

atq; hominem regem esse putave-
 runt. Paulū uero mercuri-
ū. quoniam ipse erat dīvus uerbi. Quia
 mercuriū credebat eloquiū
 linguamq; p̄stare mortalib;.
 Unde et mercuriū quasi me-
 dio cretentem. id est int̄ amicos
 linguamq; latine nūcupabat.
 grece aut̄ erimen hoc ē m̄.
 p̄terem appellabant. Tamros
et coronas ante ianuas affe-
rentes. Tamros ad uictimas
 coronas deo ut uel facie tem-
 pli uel ritū gentium orna-
 ret. uel eis quasi dīvīs immo-
 laturus imponeret. Conuictis
truncis suis. exilierūt in tur-
bas. Dauides stindūt uesti-
 mēta. quod deorū cultu ho-
 norent. Hoc enī facere consue-
 tudis uideorū ē. quociens ali-
 quid blasphemū et quasi co-
 tra deū audierunt. Herodes
 aut̄ quia nō dedit honorem
 deo s; acquieuit immodesto
 fauori populi. statim ab an-
 gelo percussus ē. Statuerūt
ut ascenderet paulus et bar-
nabas et quidam alij ex illis
ad apostolos et p̄biteros i
herusalem. De hac asce-
 sione sua paulus ipse scri-
 bit ad galathas. Deinde p̄
annos xiiii. ascendi iheroso-
limā cū barnaba assumpto tito
et tituli cū illis euāgelizā-
quod p̄dico i gentibus. ubi
ip̄e mīs quem postulat receperū

ē amicus. Scimus enī petrum
 et paulū apostolos anno post
 passione dñi tricesimo et no-
 no id ē ultimo neronis passōs
 fuisse martires et beatū petrū
 romę xv. annis episcopalem
 sedisse cathedram xv. aut̄ et
 xviii. nō arguitur octo s; xv. nō
 uē faciūt. Sequit̄ ergo ut bñ
 petrū eodem quarto decimo post
 dñi passionem anno quo cum
 iherosolimis alioquit̄ paulus
 i quarto claudij cesaris romam
 venisse credam; simulq; in
 fallos. hac expositione paulū
 apostolū eodem quo dñs passus
 ē et resurrexit anno ad fidem
 uenisse probat. Dicentes q̄
aperiet cūcti eos. Hoc eride
 decepti erant galathę. ut tra-
 ditionem et legis ceremonias
 cū grā baptismi crederent esse
 necessarias. fide purificandos cor-
da eorū. Non ergo cūctatione
 carnis illos mundal opus est
 quorū tanta fides eorū purifi-
 cat. ut etiam ante baptismū
 p̄m̄ s̄m̄ accipe mererent. s; p̄
 grāciā dñi ih̄su credim; sal-
 uari quādamodū et illi. Si
ergo et illa d̄st p̄bes portat
uigum legis ueteris nō uale-
tes p̄ grāciam dñi ih̄u saluos
se fieri crediderūt. manifestū
ē quia her grā et antiquos
iuustos dñs facit ex fide.
istiq; enī ex fide uiuūt. Et

no 107

ill. id ē

Deo sacramenta eate esse po
tuerit pro temporu diuersi
tate diuersa. ad unitate in
eiusde fidei concordissime
recurrencia. Post hec aute
reuer et edificabo tabernacu
lu dauid quod deridit 2°
Tabernaculu dauid umbra
legis significat. que tra
dicombus pharisoru corru
pta et dilataata sed dno
reuerente. i. in carne ueniente
a deo pualu e gra erecta ut
non tm uidei sed et cuncte ge
cui nationes nome eius re
rant. Et suffocatis et san
guis. i. a fundendo sangui
nem. uel manducado cum
sanguine. Her quide de gen
li uita uenietibus pro ipis
fidei rudimentis et ueterata
gentilitatis consuetudine
concessa sut. sed ne putalen
eadem ead pfectiorib9 suffe
re uigilant aduipit atq; ait
Moyse em a temporibus
antiquis. habet in singul
ritatib9. qui eu predicat
i synagogis. i. si preptorum
ut accubitate no grauent
a nobis. procedente tamen
tempo. du freptus ad
lectonem legis pphetaru
q; couenerit. paulatim ut
te mstituta et seruade in
uicem dilectiois uita susci

piant. Primitiua em adhuc
iudeis aute eam her sabbat
tis celebrasse certu est. Disu
e em ppa sco a nobis. i. pla
cuit ei qui arbiter sue po
testatis existens. ubi uult
pprat et ea que uult lo
quit. Placuit et nobis no
nostra sola uoluntate. sed
eiusdem spūs mstituto.
Paulus aute et barnabas
demorabant antiochie.
Hys diebus impletu. quod
apostol9 ait Cum ueniss9
cephas antiochia in facie
ei restiti. Paul9 aut ro
gabatur no debe recipi eu
Quin in ipa se ariet fronte
constitues in mte tepde ste
terit. merito eu paul9 abie
cit ne illius quasi conu
gione uires corrumpent ali
oru. facta e aut int illos
dissonio. Noli hoc delictu
putge. no em comoueri
malu est. s. irrationabilis
nulloq; iusto flagitate ne
gocio comoueri. Et bar
nabas quidem assumpto mar
co nauigaret cyru ppter
amatu sibi frōy et affim
tate conuictu. legunt em
fuisse conspūm. Barna
bas separat9 a paulo pa
triam repetit insula et mch

illo in q̄ evangelico pdicatoris
 iunctum sibi opus exiit. Er
audidit eu p̄r iudeos qui erant
in illis locis. Non quod figu
 ras legis ewangelij ueritate
 lucente quippiam utilitatis
 credet adlaturas. sed ne p
 occasione gentium iudei a fide
 recederent quibus tunc im
 bra uetus pulcherrim tollenda
 est. sicut et gentibus moerum
 punitas antiqua ut supra
 scriptu e. Iste em imbric lega
 les quasi a dno aliqui consti
 tute meridum ab apostolis
 p̄t illis temporibus ob de
 clinadam iudeorum p̄fidiam
 d̄sinxat. Gentilis uerim
 stituro ut uere a sathana re
 pta nūq̄ a s̄ab e adacta.
Gentis sūt ab q̄u s̄ro. loque
uerba dei i asia t̄ usq̄ in
siens i macedonia adiuua
nob. De terribilibus d̄is in
 consilijs sup filios hom̄. Iste
 se magistrum p̄ omnia sequi
 promittit nec p̄mittit. Al
 sequi iussus nec p̄ se
 pulcherrim pietatis accepit
 inducias. Inuitus ac repug
 nās ad h̄i^{us} saulus. cornelio
 p̄abus et elemosinis insistet
 uelud remmeatōis uice uia
 salutis ostendit. Et qui no
 uit corda deus d̄nsicū gracia
 doctorōs ab asia remouit. ne

si s̄m cambus detur erit cor
 dis imiqui grauius de cōcepta
 p̄dicatōe iudicat. Rursus q̄ alijs
curantes legatis apostolo mare
do que angelū genis illius e
d̄m q̄ m̄cas sibi dormi p̄m̄s
offri p̄ceat. Que e p̄ma p̄te
macedonia ciuitas coloma.
 Coloma e que defectu digena
 r̄i. nouis cultoribus adimplet
 Unde et a cultu agri coloma
 dicta e. Quellam quandā
habentem p̄m̄ p̄hitonē et
p̄hitonē diuinatō genitatis
i h̄bas regū inuenim̄. ubi
 rogante saule p̄hitonē uel
 animā samuelis. uel pro ea
 pocus p̄m̄ inuidim̄ euocauit
 ad inferos. Quod magice fa
 tasie genus ab ipso h̄me p̄
 thio reptū atq̄ ab eius cogno
 mine sic dicit esse uocatum
 Sed et obreū nome congruit
 quī p̄hitonē d̄m̄s ab h̄m̄. di
 dicit. Isti homines paru dei
sūt extelsi. Non uoluntatis
 cōfessio e quā p̄m̄ sequit̄ cō
 stendi. Et timore p̄us s̄i co
gente uera medas p̄as loq̄
z. nō ausus luce presente
suas ultra relae tenebras.
Unde aut dixit deus. quā
tu enarabastitias meas.
Re coerūam amai melle do
li si uel amat qui falsam
facit. ut arator ait. Precepto

10
tibi in nomine ihesu xpi contem-
nabatur. Barisim qui fidei
impugnator erat et artis infir-
mitate et oculorum amissione
cecavit. Nam uero que uisa
licet mente uera tamen loq-
bat. arte solutio nefaria pri-
uare curauit. Quia enim dig-
num erat ut uerbum euangelii
quibus mundus annuntiaret.
abscideret hunc et silere precepit
quia demora cum tremore debet
domini confiteri: non autem laudare
cum gaudio. Et annuntiant
morem que non licet nobis
suscipere. neque facere cum sumus
romani. De fide ihesu xpi
dicunt. in cuius nomine pharisaei
quibus experit. Jam enim dege-
nerat romani ne quis deus
esset acceptus. nisi a senatu pro-
batus. Media autem nocte paulus
et silas adorantes laudabant
deum. Denotat simul aposto-
lici pectoris et uirtutis exemplum
et orationis. cum et illi ymnos
inimico carere conuenirent. et eos
laus commoueret. carere et
fundamenta conuulserit. et
aperuerit ostia: atque uas
postremo uiculatorum ceteris
resoluit. Aliter. Quicumque
fidelium omne gaudium existi-
mat cum in temptationes uari-
as incidit. libenterque glori-
atur in infirmitatibus suis ut iha-
bitet in eo uirtus xpi. Hic pro-
fecto cum paulo et sila inter-

71
carere tenebras ymnisat. et cum
palmista domino decantat. Tu-
es in refugium a pressura que
circumdedit me exultatio mea
launt plagas eorum: et baptiza-
tus est ipse. Dulcis a rerum
uacietas. Quibus plagas la-
uit. uulnere pro eos ipse plagas
crucis amissit. Adperiens et
firmas. quia xpm oportuit
pati et resurgere a mortuis:
et quia hic est xpus ihesus. Unde
et patet de scripturis in summa.
Dat: et quia xpm pati ac re-
surgere oportet. et hoc eodem
passio ac resurrectio ad nullam
aliam quam ad ihm nazarenum
pertinet. Erant enim quidam iudeo-
rum pharisaei et hodie sunt ita pfi-
di: ut cum xpi passionem ac re-
surrectionem scripturis inspectam
negare non possint. Hec tamen
ad ihm pertinere omnino negent
magis que antiquorum expectare
quam ihm xpm credere uelint. Et
ideo paulus non modo xpi my-
stera predicabat: sed hoc etiam
in cruce ihu consummata doce-
bat. Et de colentibus gentili-
busque multitudo magna et
de hiis qui gentilem ritum iuda-
ismo mutauerunt. et de hiis qui
olim gentiles manserunt. multi
ad xpm confluunt. Hi autem
erant nobiliores eorum. qui sunt
thesalonicae. Animi nobilitate
ditit. qui uerbo audiendo struta
dogmatis instituerunt. Quidam epi-

tiā

a mortuis

11

Quid uult seminuarius hic dicit. Sec-
to seminuarius id est etymologus uocat

curi et stori philosophi disse-
rebant cu eo. Epicuri prop-
toris sui tarditatem secuti. se-
licitatem hominis i sola corpo-
ris uoluptate. stori uero in
sola ai uirtute posuerat qui
ni se quidem dissidentes aph-
tame unanimit impugnat
eo quod hoem sicut ex anima
corpore subsiste ita i unioq do-
ret beata ee debe. sed hoc te net
poe pnti ner uirtute huana
sed gra dei p ihm xpm i resur-
rectionis gloria psciendu

Ult seminator uerboru hic di-
ce. i pmo logos uocat quia
semis e uba dei. Et ipse
dicit. si nos uob pualia se-
manu. Inuic et uiam in
qua scriptu eat ignoto deo.

Notus i uidea deus. sed no
receptus. Ignota machaa
deus. quams p multa ques-
tus. et ideo qui ignorat igno-
rabit. qui puaicat dnat
Remi imines a culpa sed
excusabiliores qui fidem no
obtulit xpo que ue stiebat

Deus qui mundu fecit et ora
que teo sut hic reli et tre cu
sit dms. no i manu factus te
plis inhabitat. i. Ordo dili-
genti apostolice disputaconis
est mtuendy. quia ita apud
gentiles tractaty serie fort
ut pmo unu deu auctorem
mudi omniy ee docent i q
summa et mouem. et sum

* q qui manq mtule xpo q facbat

Cui et geny sumy. ut no
solu ppt munda lucis et
uite. ueru etiam ppt cogna-
tionem quadam genels dili-
gendu ostendat. Deinde
ymonem illam que est de
ydolis apta ratione denicat
quod totius mundi conditor
et templis dms no possit i-
cludi superis. quod omis bn-
ficy largitor. sanguis non
egat uictimaru. quod ho-
minu demq creator et gu-
bnator omia no possit hois
manu creari. quod postre-
mu deus ad cuiy homo fac-
ty e ymagme no debeat
metallis estimari. p hie erro-
ris remediū doret ee studi-
ū penitendi. Nam si pmo
desine uoluisset cerimonas
ydoleu. aures genau res-
puissent. Cu ergo dnu deu
esse p suadet. tur iudico
eius astrupit. p xpm nobis
salute data. magis tn cum
hominz qua deu inuayonib
incipiensq ab illis que ge-
nit i corpore et ea diuina
desubens ut plus qua homo
fuisse uidet. iucta dny uir-
tute morte mortuūq ab i-
feris resuscitatu. Paulat
em fideb. ut cu supra hominē
fuisse uidet. deus ee credit.
Quid em q que quisq credit
ordine. no i principis pfer-
ta querunt. sed de magis ad

crestat

interst

118 121

ei que perfecta sunt puenit
In ipso enim uiuimus et moue-
mur et sumus. Hic versus quod
 difficilis intellectu est. beati
 augustini uerbis debet
 exponi. Ostendit inquit apo-
 stolus dominum in hijs que crea-
 uit indestinere operari. Regem
 enim totam substantiam eius sic
 in illo sumus quemadmodum
 dictum est quod habeat uitam
 in semetipso. sed utique cum
 aliud sumus quam ipse non ob
 aliud sumus in illo. nisi quia
 id operatur. et hoc est opus eius
 quo continet omnia. et quod
 eius supra pertendit a fine
 usque ad finem fortiter et dispo-
 nit omnia suauiter. Per quam dispo-
 sitionem in illo uiuimus et
 mouemur et sumus. Unde
 colligitur quod si hoc opus
 suum rebus subtraheretur. non
 uiuimus nec moueremur nec
 essemus. Et paulo post Regem
 enim inquit celum et terram et
 omnia que in eis sunt seruauit
 si spiritualis corporalibus creatu-
 ra in seipso manet si utique
 illo de quo dicitur est. in illo enim
 uiuimus et mouemur et sumus
 Quia et si unquam per se
 est in toto cuius pars est ipsum
 tamen totum non est nisi in
 illo a quo conditum est. Idem
 alibi. Hoc inquit si secundum

pus dicit apostolus. etiam de isto
 corporeo mundo possit intelli-
 gi. Nam et in illo secundum corpus
 uiuimus et mouemur et sumus
 In secundum mentem que facta est
 ad eius ymaginem debet hoc
 accipi excellenter quodam
 eodemque non rursusibili sed intel-
 ligibili modo. Nam quid non
 est in ipso de quo diuine scripturae
 est. quia ex ipso et per ipsum et in ipso
 sunt omnia. Sicut et quidam
 deum poetarum dixerunt. Hoc
 est quod alibi dicit. Nichil in-
 dicauit me scire nisi uos nisi
 christum ipsum et hunc principium
 Hic enim qui prophetarum fidem
 non recipiebant non moysi non
 prophetae uel alicuius prophetarum
 sed auctorum suorum loquitur
 testimonio. Versum uide-
 licet arati de arantibus et de
 falsis temporum quibus cont-
 dicit non poterant. sua uera
 confirmas. Magne quippe
 scientiae est dare in tempore
 consilium tybaia. et audierunt
 confidere personam. Ipsius
enim et genus sumus. Genus
 dicitur in certissime. deum non ex eius
 natura editi sed ex spiritu illius
 et uoluntate creati. et ad ob-
 tinere recreati. In quibus et
dyonysius uicopagita. Hic
 est dyonysius qui post christo-
 phum ordinatus corinthiorum

Nota huius sene abbas in dyonysio quidem scriptum
 ad iohannem in patre dicit falsum sic scribitur in ept. a.
 si surrexerit unum abba pbi in hoc loco scribitur. p.
 de huius dicit. na uide se reprehendit et reprehendit suum
 uerba puenit uerba eorum scripta. Et illi.

18
* roma expulit qd' utri' cont' xp'm
tumultuantes

gloriose rexit etiam: Multaq;
ad utilitatem esse p'tinencia
artem manent. ingenij sui
uoluntaria reliquit. cognome
a loco cui p'ceerat accipiens
anepagab. Est eni' athenarum
curia nome amarthie tra-
hens. siquidem grece maris-
arios. uilla dicitur pagus.
Es Et quod ueremisset claudius
diste de a omnes iudeos a ro-
ma. Hoc iosephus nono
claudij anno frim narzat
Hec utom' aut' historicus ho-
mo refert. Claudius uero
iudeos impulsore xpo assi-
due tumultuantes iudeos co-
p'tet et comp'm iusserit.
an etiam cristianos simul
uelut cognate religionis
homines uoluerit expelli ne
quaq; dist'mt. Erant em' se-
no factorie artis quasi con-
les i' tra et pegni tenozia
sibi quibus i' ma utant' ed-
ficat' Breno em' grece. tab'
naacula dicitur. Etymologia
ab obumbrando dicitur apd
quos umbrastra d'. Breno
ueo uel stenomata quasi ob
umbracula sonat. que sagis
lanceis uel limis aut' cilicis
sue ex arborum frondib;
aut' virgulis. veteris respo-
bat. Christus aut' sicut petrus
p'istando nos a fluctibus s'c'i
peria fidei extrusit ita pau-
lus umbracula protentio'is

119 122
erigendo ab umbrae nos im-
mum. ab ardore temptato'is
et a uentis insidiarum uerbo
f'is q; defendit. Sequuntur
i' hoc loco duo uersus i' greco
qui in quibusdam m'is co-
dicibus no' habent. Digni-
bat aut' i' synagoga p' omne
sabbatu' et s'badebat iudeis
et grecis. De deinde quod
vtriq; codices h'nt adu'git
Cu' dempsen. aut' a macedo-
nia silas et thymotheus i'
Qui sibi toronderat d'entis
caput. Habebat em' uotu'
Centis porcus e' corinthi ubi
naimi ascensurus caput ex
uoto torondit. Ram u'p' lege
moysi qui se deo uouent' co-
na nutrix quadu' nazaret
fieri uelint et postea eam to-
dere atq; iubebant' igni tra-
de. Hec ergo fecit paulus.
no quidem oblit' quid de abo-
litione legis cu' retis ap'lis
ih'cop'limb' statu'at. Ed ne
standalizarent' qui ex iudeis
crediderant. Simulauit se
iudeu' ut iudeos lucraret.
Quida' codices pl'iali nu'o
h'nt toronderit caput et ha-
debat uotu' i' yussilla et aq'
la. Ed egregij doctores ete'
heronim' et augustin' in
suis utiq; eplis et singulari
nu'o ponunt' de paulo m'p'

tant. Donit em ita iherosolima
fidus ualedicens. nauigabat
syriam et cu eo puilla et ad
la. et torondit sibi i remnes
caput. notu em habuerat.
Profertq ab epheso et desce
dit resaream ascendit et salu
tauit etiam. Cesarea capadocie
metropolim dicit Rordiu em
syriam phenicis aduenerant.
 Per quondam amosohr filio ra
 phet mazacha dicta post a re
 pue augusto resarea nomen
 accepit. Qui cu uenisset. con
tulit multu hns qui crede
rant. Vehemet em iudeos
rebat. Alia inslato habz. pro
fuit multu credentib q p gra
tiam. Hore ergo quod aposto. iher
lus scribit Ego plantau a
pollo rigauit Dixitq ad eos
Si spm scm accepistis crede
tes. Hore si post baptisma
penitencie no hoc baptisma
manq impositionem qua
ppus scus dai solet accepistis
Ihoes baptizauit baptisma
penitencie. Non hoc baptisma
inquit remissionem peccato
ru donat. sed penitenciam
tm dore potuit. Nam sicut sig
nu crucis omib signaculu in
parochis fidei qua gerebat
existenter. ita et hoc lauacru
penitens populus quasi singula
re signaculum sue deuocoms

accepit. quod tamen ipsam figu
 raliu etiam xpi baptisma quo
 remissio daret ostendit. Hns
auditis baptizati sut i nomine
dm ihesu. Questio crebra ueni
lat. si illiq p ignorantia scete
a non baptizatis sed tamen
recte fidei ab aliquibq baptiza
ti sut. ueru baptizati debeant
Qua hoc capto expro sua uer
Quid em differt utru tur an
micu baptismi xpi. an ut sine
suessione eiusdem quisq ba
ptizet. tu etiam ipe ihoes eos
quos i fide et noie xpi licet
ueneri baptizauit. ueru bay
tizandos ee predicauit dices
Ego baptizo uos aqua ille
uos baptizabit i spu sco. Ihoes
mut ualidus ad remediū sola
formuacō corpis et sangvib
xpi ut quidam dogmatizant
suffire posset potuisset et tur
neq opus eet a xpi discipul
baptizari quos ihoes aqua
baptizauerat sed tm sangvib
me eius pncipacione confirm
ri. Erant aut omes vni
tere duodecim 2. Veru uide
ria iudicia dei abyssus multa
Etne asia imp apostoleu n
uistacione signa. ut et apo
stolico salu mto et pphetali
e mto sublimata. Et notad
quod pntis scus et hic i duode
tm discipulos et supra i ren
tu digniti quod e duodecim

nūc decies ducty aduersy sui
 signa monstruēt illud in
 iheruzalem. hoc i epheso que
 e ciuitas grecorū. Credo ut
 ostendēt sine de iudeis sine
 de gentibus credit quis eos
 rīmmodo qui vntati ecclē ca
 tholice atq; apostolice cōmū
 rent imple. Temporauerūt
aufē quidam et de trūentib;
iudeis exorcistis et Refert
 iosephus regem salomone
 exogitasse. suūq; gente
 docuisse modos exorcismi. Idē
 adiuraciones quibus inuū
 di pūs expulsi ab homine
 dliq; reuerti non sint ausi
 fit aut hoc mūdum eam p
 reprobos ad condempnationē
 eorū qui sūt. uel ob utilita
 tem eorū qui uidet et audiūt
 ut licet hoies dequāt sig
 fauetes tamē dōi honozent
 ad cuius uocationem fiat tāta
 miracula. Erant autē quidā
stene uidei pncipis sacrodo
tū septē filij qui hoc facie
bant. Melius uis grecū le
gūt. Erant autē cuiusdam ste
ue qm ergo ipē sathanas
trūspignat se uelut āgelū
lucis. mīstros quos suos ea
dem simulacōe colorac non
timet. Unde quia septenaio
nūc plet pūs sū grā desig
naū i qua signa et dñs p q
resurzonem cū septē discipu
lis epulata et septem frēs

ad coeneliū pū sō baptizand
 eddangelizaturū demūt. filij
 stene quasi pūs malus ex
 pulsuri septenaio nūc cen
 sent. Sed quia nō credendo
 s; temptando ppi et apstozū
 nomie iuocant. Non adeo
 tm uerū ad ipis demonib;
 subdole falsitatis melto rō
 dampnant. Qui bene filij
 stene dicūt. qui mīpzetat
 dspecula flamas. hoc em
 animal doli et astutie saga
 cissimū iudeos gentiles et
 hereticos ecclē de semp m
 fidiantes. et quasi garza
 la uore pstreperentes uidit
 De quibus eiusdem ecclē
 custodibus imperat. Capite
te nobis dlyes pusillas
que demoliūt uineas.
Ihesum noui et paulū scio
De hoc versu arator dicit
Cognosce finorem genis t
inica tuū. demon regna
re fatet. que demisse ne
gas. atq; hoc cū uinceris
ipso. quo stimulantioris
Multi autē ex hys qui fue
rūt curiosa sectati cōtule
rūt liberos et. Curiosa dī
magice artis idustriam
cū q; sectatores melto suos
libros incendūt magno
licet pūis estimatos qm
uos quib; seruerāt de

1110

mones. Ihesum dnm et aplos eius uident honorare. Inueniunt pecuniam denariozum quinquaginta milia. Et debitoribus in euangelio. sub quinquagenario et quingentenario denariozu. debita lauant. Et do quid corporebus quibus subsistentes. hac uita decalogi prepta transgredimur. hic per enenitate magna seculis. millenarij adiecta e nris. Alij. Quinquagenarij spe nris refert ad penitentia remissionemq patru. Unde et quinquagesimj penitentie psalmj. et quinquagesimj remissionis e annus. Ultionis autem in macedonia duos ex ministris sibi et Demetrius discipulos ad mandandas elemosinas quas iherosolima erat allaturus. ne cum ipse ueniret tunc collecte fierent. Demetrius enim quidam nomine argentiarius. Demetrius iste qui uiam dnm turbare instituit. nomine christum fratribus exequitur. interpretatur enim nimium propter quibus. Unde consequenter templa diane non alio quam argenti metallo edificata. Argento enim in scripturis eloquatur sicut auro sensu indicari solet. Et gentilibus despecta religionem suam non nulla

qualitas

20

7

sensu ratione. sed nudo sermone mitate solet. Non solum autem her periclitabitur nobis per in redargutionem peruenire. Id est non solum quia inuana uer mercede digna redarguet. uerum religio quod inra desonestabit. si pauli doctrina idola deos non esse. Et mira gentium stulticia quia illos colere non aruerunt quos ab homine construi uel destrui posse cognoscunt. Et exclamauerunt dicentes magna diana colitur. Cuius demetrius peritiam dixit diuinitatem. illi acronio magna se mirant. Et inuicem fecerunt duo aedificia theatrum. Theatrum locus est semi circulari figura frons in quo stantes populi ludos spectos intus inspiciebant. Unde et a peritaculo grece theatri nome accepit. Itaque sicut arator. ait non alio decuit causis meritisque diane lasciuio tractat. sed rapit arca temporis concilio deformis opus. Et profecta e ut ueret in macedonia. Cum autem uandulasset uel illas. et exhortatus eos fuisset multo sermone uenit ad greciam. Sicilia e provincia achaje qua greci elladam uocant. Demetrius ubi latini uocantur greci.

ad distinctionem uideorum gen-
tiles habent. ubi grati exē-
plar. hellonas et hellenistas
scribit. Ad hanc ergo post ma-
cedonia uenit paulus quia p-
posuerat ut super dictu z.
nisiu macedonia et ahaia
ne iherosolima. In una sab-
bati cu conuersione ad firm-
gendu panem z. Id est die
domico qui e s'm' ab sabba-
to. cu ad mysteria celebranda
congrati essent. Protrahit
q' sermonem: usq' i media noc-
ton. Erant aut lampades co-
piae i renaculo. Possim' q'
hic allegoate dicere quia re-
nacula sit alacudo pualiu
curis matu. nox obscuritas
septuaria. lampadu copia
serenaceu opposito doctoru
Dies dominica. reredacio.
uel dominice. uel nostris res-
p'ctomb. et pualem amone
doctorem. ut si quando dul-
cedine resp'ctomb et dite-
sentite gaudis illertq' audi-
tores suos ad uirtutu summa
prouocauit. at prolixius
disputando serena quelibet
scriptuaria attingit mox ca-
dem p'nt' imp'nos auditores
lampade plane exposuomb
illustrat. Hinc apostolus
cu dicit abraham duos fi-
lios huisse unu de manna
et unu de libea. mox expla-

124 124
mando subiuit. Hec aute
sunt duo testamenta. Sedens
aut quidam adolestens. noie
autro. sup fenestram z. Euti-
cus hebraice amor. grece
uoc' dicit' fortunatq'. Quoru
dnu ei qui p adolesterie
soluptatem de uirtutum
culmine ceciderit: alterum
ei qui p condesceatione pre-
dicatois ad uirtutu summa re-
dierit congruit. Quia som-
no cecidit de renaculo tertio
decesum z. Int uerba predi-
catoris occurrit occasio amato-
ris ut dulcedine miraculi et
doctine sermo finet' et uigi-
liaru labor atreat' et memo-
ria magistr' iam distessuri
arrus mentibus impigat. Tria
des renacula i quoru supromo
paulus disputat. fides. spes.
et caritas sut: maior horum
caritas. Qua quis se p igna-
uia deserueit et int' apostoli
dores decemtae no timuerit
iam int' mortuos computabi-
t. Cum eni m dno offendet'
factq' e om' reus. Id que cu
desceidiss' paul' manduit
sup eu. Quod desceidit im-
bit completit' hoc e quod
ipe dicit. filioli mei quos
iteru pturio doner fecimet'
ppus i uob. Operosior eni
est resuscitaco eoru qui p negli-

in duabus naturis eiusdem
 ihu xpi ppter qua et dictu est
 filius hominis que e i celo.
 Cesset ergo nestorius filiu
 hominis a filio dei separare
 et duos sibi facere xpos et
 ex uobis ipis exurgat uiri
 loquentes p uita De ydem
 et ihoes. Ex nobis inquit
 exierunt. sed no erant ex
 nobis. Em p triennu hoc
re et die. no cessau cu lacri-
mis mones uniuersos dm
 Hoc beatus et pulchre expo
 nit arator. Qui tamt ecclie
 ta dogmata. sepulis dit
 hystoratu morale sonans ty
 pnu q uoluntate. Hinc uidea
uacab sterilisq dicit arbor:
 expectata tribus fructum
 non attulit annis. Quia
ondi uobis: r no solu dicit
ne mi pssimas et lacrimas i
sistendum. ueru ne quis in
fmoru grauet mambus a
laborandu. Hoc e quid dm
 e et quidcuq superogaueris
 ego cu rediero reddam tibi
 Et uangelium uidelicet pre
 dicat. et ex eod. uangelio su
 ptus no querit. Beatus e
magis dare qua accipere.
 Non illis qui relas omibz
 fecuti sut dm. Diuites ecia
elemosinas pponit. sed
illos qua maxime glorificat

qui cunctis que possident se
 mel renuatiis nichilominz
 laborat apando mambus
 quod bonu e ut habeant
 unde tribuat necessitatem
 patienti. perfecti uiam
deducetis q nos omibus cu
uocibus et filijs. Impleta
 e propheta que ecclie canes ait
 filie syri i mueribus multu
 tuu deprecabunt omnes diui
 tes plebis r usq i fine psal
 mi. Nulla en quitas maiori
 dulcedine qtm suscepit te
 nuit dimisit. Demq hodie
 q monstrat i aram. ubi pa
 rit orabat. Supuenit quida
i uidea propheta. Et uidea dicit
qua caesura r qua moraba
ad regionem samarie pmet
i confinis semas et palestine
sita. Hec dicit quib stus. V
nu auq e zona hec sic alliga
bunt in iherusalom uidea pph
tas veteres imitat qui dice
solebant. Hec dicit dñs dñ
Quia pñs stus eqz ut pz et
filius dñs et deus e: nec
cocti separari opo ato pt. quoru
na et uoluntas dñs e. Unde
et supra legimus. Dixit pñs
stus. Degregate michi barna
dam et saulu. in opus quoru
supst. eoz. i. apostolatu. Et ipe
paulq scribit. Paulq apostolq
no ab hominibus neq p hoer

56

sed p ihesum xpm et deti pter
 nec dnmq ne quis forte
 uix macedonia p m scij ee
 creaturam aut mioris auc
 toritatis qua pem uel filia
 nradat Memeri aut die
 noibat paulq nobistu ad
 iacobu Jacobus iste fr dmi
 i marie sororis mris dmi
 cuius ihoes euangelista me
 mit filius fuit Qui post
 passione dmi statim ab aplis
 episcopis ordmatis tgmata
 nis iherosolime rexut etia
 i usq ad septimu nerom
 annu Cu uider maxime
 quebant paula occide nec
 possent mox ut festus ma
 tius e. nec dnmq albm m
 pro uiciam uenerat uetere
 manq iacobu qui iuxta te
 pla ubi et pcpitatis fuerat
 sepultus e Judicant aut
 de te quia distissione doce
 as a moyse eoru qui p qeas
 sut uideoru fr qui p doc
 nam xpi uelut sacrilegia
 nec deo mandante conscp
 dampna dicit que p mo
 yson pibus fue mstrata
 Hor em de paulo iartane
 rant no nulli qui intelli
 gebat quo animo a uideis
 fidelibus obseruati tur ista
 debuerint p rcomenda
 tam scilicet auctoritatem

em

Duamam et scimetrocum
 illozu pphetiam scitatem
 no ppt aduiscenda salute
 que iam i xpo reuelata
 p baptisim sacmetu mstr
 bat Sed illi hor de paulo
 parferat qui sic ea uole
 bant obseruati tpe sine hys
 i euangelio salus creden
 tibus ee no possit Ipsum
 em senserat dehemontissi
 gre predicatorum et inter
 nom eoru maxime aduira
 docente no p illam hoem
 iustificari sed p gracia ihu
 xpi cuius pnuia de causa
 ille umbra i lege manda
 te pit Et ideo illi iudiam
 psecutionem conatam mo
 licentab tpe immicu legis
 mandatoru p diuinozum
 criminalit Cuius falsari
 imacois iudiam cogruca
 deuitie no possit qua ut
 ea ipe celebraret que dam
 pnam tpe sacrilega puti
 bat atq ita ostendet nec
 uideos tur ab eis tpe nefarys
 prohibendos nec gentiles
 ad ea tpe ad necessaria com
 pellendos Nam si reuera
 sic ea reprobaet que admo
 du de illo auditu est et ideo
 celebranda suscipet ut actoe
 simulata suam possint oc

cultae suam no ei dicit iacobus. et scient omnes qui de
 te audierunt quia falsi sunt ^{que}
 sed dicit putabunt omnes pre
 fertim quia ipsi iherosoli
 mibus apostoli iam deaue
 rant ne quisquam gentes
 cogit uisitare Rom enim de
 creuerat ut quisquam tunc uide
 os uisitare prohiberet. qua
 uis eam ipse iam doctrina ar
 stiana cogit. Du enim septem
dies consummarentur ^{pro}
quidam erant hi dies sed
coeu cursus agebat et con
firmato. ^{spectabat} Unde expressus
grero dicit. Cu aut magis
 bant septe dies consummare
 Aliquam non potest stare
 sma. qua ipse post quinq
 dies aduentus sui i resureat
 ppi dicit. Quid no sunt
mihi dies plus qua duo ^{no testis}
decim ex quo astendi ado
rae iherusalem. Si em hys
 septem et illis quinq diebus
 conaly illius die quo ipse
 phariseos et saduceos dispo
 auerit et illu quo se uidet
 deuouerit et occisurus ad
 ieris. promidubio plus q
 duodecim ibi reperient di
 es esse. Hic e homo qui ad
isa populu et legem et lo
ci hnt omes ubiq docet
Quid uidebant none graae

seruatores nimis terimoras
 legis et templi plepna
 frequentate tmebat sicut
 i e uangelio legit ne de
 mrent romam et tollent
 eoru et locu t gentem
Qui dicit grece nostis
none tu es egyptius.
 Egyptius em quida de
 nerat a iudea qui fidem
 sibi pphete magica arte
 confassens ad triginta
 milia iudeoru conqga
 Et ductans eos p deser
 tu uenit ad montem
 oliueti paritq iude inru
 ere iherosolimam urbem
 sibi subiugae sed conditq
 eius puenit felix mox q
 cu armatis centibus egypt
 no quidem cu paucis fu
 gato. alyb eia pemptis
 teme cepta facile restituit
Quatuor milia uiroru
suatoru. Rom e de hoc
 nio satellita mri tribunu
 qua her loaty e. t iosephu
 qui de egypto ppsit habe
 da controuersa. Uenit em
rei. ut primo cu paucis
 hysdem q clam tyrannide
 agensibus uenitibus plu
 res sibi postea publiu frui
 de conuiperit. legit aute

21
tempore felix hoc genus
surrexisset latronum qui non
~~lucrum~~ lucrum uel tempore
abditis captantes. sed fias
i. breues manu gladios
gestantes. in ipsa luce di
ci populo pumpti reced
gentes uulnere cruciabat
ut quiescam mors pueret
et prusse latet. Et si qd
comota fuisse quod in me
dio urbis talia gerent
et hic peribat. ita periculi
metu uel et dissimulacoe
facinoris scarius non des
serebat. Utharso aliac
non ignote ciuitatis mut
reps. Ratus quide apostolus
in oppido galilee gisrali su
quo a romans capto cu pa
rentibus suis tharsus uel
conmigravit. a quibus ob
studia legis missus ihero
solima a gramaliele uiro
doctissimo sicut in sequenti
b9 ipse memorat. aridita
e. Non aut se ciuem sed
municipem a municipio i e
ritorio eiusdem ciuitatis
quo natus e. appellat. Dic
aut tu e municipio quod tm m
unia i tributa debita uel
munera reddat. Nam libei
les et firmosissime cause
et que ex principe proficiu

22
ad dignitatem ciuitatum
pertinet. Re miru si petha
sensum et non gisralitum di
cat cu dno ipse i bethleem
nato. non bethleemites sed
nazareus sit cognominatus
Dorem aut non audierunt
eius qui loquebat meum
Supra de hac uisione nar
rat hystoria quod comites
illius starent stupefi audi
entes quidem uocem nemi
aut uidentes. Unde colli
git eos sonu uocis confuse
non aut discrimen audisse
uocoru. Voaserantibus
aut eis et prociensibus vesti
menta sua et puluere iacta
tibus i aerem. In passione
dmi sacerdos solus de thro
no exiens uestimenta sti
dit. quia tunc sacerdotum ue
tus erat non immutandum.
Rur deo quid post uocem
aptozu tota simul gens
erat regni gloria proli
da auti indimeta proci
ut et clamorem puluere
mptu. ad celos tollit. uo
quod psalm9 ait. Supbia
coera qui te oderit ascendit
semp. Ego multa summa
ciuitatem consecutus sum
Alia editio manifestius qd
de dixerit. issimati Dip

tribum? Tam facile rem
 dicit tuem romanu esse e
 em scio quato scio ciuita
 tempore. Et paulus di
 xit Ego autē et natus su
ide in hoc ego plus te roma
nus sum. quod nō alibi na
tus romanu nomine emi s
in iporum sum ciuitate pro
genita. Prouidet te deus na
ries dealbate. Non pturba
 rone animi comotus hoc
 dixit. Sed utiq; pphicando
 locutus ē quia figurale id
 pontificiu quod est i parie
 tis dealbati similitudine
 compositū pauādū esset ac
 destruendū. cū iam veri sa
 docū xpi apostolis euan
 gelii pceduntib; dicit
 set. Et inde ē quod ait
 prouidet te deus. non dixit
 prouidet. indicatio utiq;
 modo hoc ipsum futurum
 significat. nō optatus ma
 ledictō. Quā in quillo em
 anno hoc dicit. sequenti re
 ponsione manifestat dicit
iuri frēs. ego phariseus su
ē. Sicut vintab bonorum
 semp uultis. sic malozum
 vintab semp ē bono nob
 ia. Unde apostolus pphau
 tores suos diffidat satag
 ut quem vinti impetant

23

dixit

Diuus laparent. Hic mare
 rubrum quod solida filios is
 rahel artauerit diuisum ab
 egypto liberauit. Quod se at
 filiu phariseoru sine iuxta
 grecū filiu pharisei esse te
 stat. hoc ē. quod supra glo
 riat se ante pedes gamaliel
 qui phariseus fuisse legit. pph
 etas legemq; didicisse. Et de
uouerūt se dicētes nō mā
ducant nos nōq; bibuntos.
donec occiderent paulū. Cū
 dñs dicit bñ qui esurūt et
 sicut iustiam. isti e contra
 iniquitatem esurūt et san
 guinem a deo sicut. ut abos
 eorum corpori abdicent. do
 nec iusti morte facient. q;
 nō ē sapia nō ē pudētia
 nō ē conūliū conū dñm scā
 et supra paulus hostas li
 cet obtulerit caput rapit
 rapalia exuoret. uideb
 frūs sit uideus. uicula ta
 men que pēducta erant nō
 euasit. Et hic isti quāuis cō
 alia cogāt se deuoueat in
 sidias tendat. seruat tūc
 apostolq; ut et rome sicut
 dictū erat xpo testimoniū
 reddat. Et auctore sedico
nis recte nazareoru. Illo
 quidē tempore cristiam pro
 obprobrio nazarem uocabā

24

¶ Vno scēfaba frēs qz pnceps ē sacerdotū. scā et si huc uē nouat i nouo
 testamēto pncipē nō ē sacerdotū. tñ erudies alios atq; erga eos q; pte
 sunt. modo frūs cōsari monēb; ipē quoq; huc uoluit tempēare

Postea uero inter iudeos sur-
rexit heresis quod dicitur nazara-
renorum qui in christum credunt
filium dei natum de maria
virgine et eum dicunt esse
sub poncio pilato et pas-
chus est et resurrexit in que-
et nos credimus. Sed dum
nolunt et iudei esse et christum
nam nec iudei sunt nec christum.
Quae et adprehendimus
et quo potius me iudicatis
de omnibus istis cognoscite
In hoc loco quidam in eodemo
libro aliquot usus minus
habet qui in greco ita legitur
Quae et adprehendimus et
secundum mattheum legem uolumus
iudicari. Transies autem li-
quas tribunas cum multa ui-
de manibus nostris eduxit. ^{corpuit}
subsecutus iudicatis eius de-
me ante te. quo possis
me iudicari. de omnibus
istis cognoscite. Confite-
or autem hoc tibi. quod secundum
sectam quam dicunt heresi-
sim desertum patrum deo meo
helius legit in greco quod
secundum uiam quam dicunt heresi-
sim desertum patrum deo. Quae
omni consequentia est eum qui
grece locutus est dicit secundum
sectam quam dicunt heresi-

sim idem latine secta quod
heresis grece significat.
Sed autem sic deserto patrum
deum secundum illam uidelicet
uiam quam iordane heresi-
sim et sectam nunquam cupant. Quae
magis habeat pertinaciam
quolibet sectandi. quam in-
dustam rationem dimoscendi.
Quidam ex asia autem iu-
dei iunge ad superiora de-
um sunt qui me inueniunt
in templo. Dionnio autem
expleto accepit successore
felix porciau festu. Bien-
ma dicitur discipulus pauli
in cesarem. non autem presidens
felix. Dicitur etiam supra
quod multis ante gentem
ille fuit iudeus presertim
cum hystorie narrent. sedo-
neroms anno missa roma
apostolum. claudium deo cesare
eo tempore quo agrippam
filium herodis que angelus
cesarie percussit iudeorum re-
gem constituit. felix dicitur
totius prouincie samarieque
et galilee regnum qui dicitur
transiordane procuratore
mississe. Remo potest me
ille donae. Cespis apollo
Quod appellat cesarem

et romā ire festinat. ideo
facit ut p̄dicatōi dicitur
iſta. tūq; multis ſunt
credentib; atq; omnibus
coronata met ad xpm̄. Ag-
ripa rex et beruce deſcen-
derūt reſurrexerūt Agripa ſ
qui cū ſorore uenit reſurrexerūt
fili; e ut dixi herodis a
ſp̄e quē ab angelo ſupra
legimus miſerū. qui uſq;
ad ſubverſionem iheruſolimo
rū regnū iudee tenuit.
ſemp̄ romaniſ amicus. et
ab om̄i iudeorū illa ſedi-
tione tutiſſim; De om̄ib;
quib; accuſor a iudeis rex
agripa. eſtimo me bonū
apud te. cū ſis deſenſurus
me ho. Hūc verſum alia
editō ſic tranſtulit. Eſtimo
meipſum beatū apud te. in
p̄iis ratiōem reddere hodie
Qui a ſc̄o iheronimo quodā
loco cū ſua exponē ſic po-
ſit; e. De om̄ib; quibus
accuſor a iudeis o rex agri-
pa eſtimo me bonū cū apud
te ſum hodie deſendendus
qui ſcipue noſti cūctas que
iudeis ſūt conſuetudines
et queſtiones. Regēat em̄ id
yſac. v̄tū qui t̄ am̄es loq;
audient; et nō eāt t̄m̄ ḡoſ
verba p̄ſcribere quāntū iudicis
p̄videntia cognouiſſet. Et

125 128
cū occidēt. Detuli ſinam
Elia edico dicit occidēdis
q; eis detuli ſinam i quali
t̄ occidēt ip̄e ſinam dede
ſeſtus magna uoce dixit
Infans paulo Inſanie
deputabat quid homo u
culat; loco deſerēdi ac
repto nō de caluſſima qua
p̄mebat optius ſed de con-
ſcia qua int; gloriabat;
ſermone facit. atq; om̄ia
reuelatōis qui de p̄ſeruto-
re i aplm̄ m̄tus erat mia-
cula p̄curret ſed et diſpen-
ſatiōe m̄i redemptoris
oſtenſa de reſurrectōne
mortuorū conuictus h̄tō
impetū diſſeret. Reuēda
aut̄ ſunt ſtulta de amētia
e. quia filius prodigus
p̄rem deſeret p̄ccos pauit
ita et p̄ualis i dea amētia
e de qua aplus ait. Hinc
em̄ m̄te excedim; deo
ſue ſobri; ſim; uobis. Et
i cui; compatiōe p̄ſalmi
ſta canit. ſtus uir cui;
e nome d̄m̄ p̄es eius. et
nō iſp̄erit i uacuitates et ſpa-
mas pulſas. Credis agripa
rex iſta et iſ. ſcio quia e
ſis. Non ſer adulando ut q.
d̄m̄ putat ſed uē p̄ſatū
Agripa em̄ utpote iudeorum

26
i. hunc aut̄ tranſtulit Agripa
et dicitur in hunc modum in
Agripa dicitur hunc modum

ritu et legibus inbuta. cre
 debat uera locutos esse p
 hetas. Sed ad que eadem
 deitas ptinget. r ad dnm
 ihm xpm ut p fides nescie
 bat. quibus r conone q
 dam cu iudeis fita dixisse
 legat. si de religionis au
 ilio psumitis cum orbem
 iam romanu ihu discipuli
 repluerit aut sine nutu
 putam9 illam creste religio
 nem. Et cu multis diebus
tande nauigabm9 et uis de
uissim9 cont rhuu9 deliq
 legit cont indum que est
 insula cont asiam Tempo
 aut magis credebat nau
 cleo et gubernatoei. Quide
rus grece latine nauicu
lari9 dicit r itaqe tot ipam
uentus typhomus illa
triflacio latine dicit ueto
tempestu9 Typhos em g
re latine: inflacio d9. Ca
qz arcepta eet nauis et
non possit conai tuetum
 et Por alia triflacio manife
 stius edidit et arcepta nau
 cu no possent occidere uero.
 smodata nauu flatibus co
 llige uela ceperut. Tunc
triflaciom9 insula que d
caude. qua occupate no po
tuerut. Sed scapha missa

M

ty

* In alijs fraudera dno nauis e
 q nauis in forte eius sit Clemis a
 grece latine foris dicit r qst

adiuuat ceperut nauim
Preemergentes eam. ttebat
aut et anchoras timetes ne
occiderent insites. Eo q
 ostendit quia fumbus ame
 dio latere nauis dnm9 a
 eiusdem antea demersis
 anchoras. hys quibus tten
 aduenerut. Sicut et i mo
 i britannico mai r fende
 nauu. postegu molaia pua
 subunge plent. Per em ad
retardanda nauiguu facie
ham ne imposteo m9 su
stres maderet. Solo eia
audita tribiles quod omnia
ad se rapiant. Unde salu
stus illis nome a tractu
dicit impositu. Docum9
uix obtine scapham. Quia
publata aduitorib9 utebant
Scapha siue cataphophos
e nauicula leuis ex uumi
ne fra crudoqz corio contexta
Dca aute grece a cotem
plando. quod tali nauite m
uel pirate nauigio terras
et litorea ppprere plent
 Nam ergo cu pro adiuua
 da nauie maiori deposuisset
 r mde. uix fluctu feruete
 potuerut ne laber obtine
 submissio uase sic sedant.
 Illa triflacio sic ponit timē
 tep9 ne insitam exideret

Solo enim auditu lavantes
 membra ita ferebant. Et
ut enim michi hac nocte dicitur
domini Non scissum her dicitur
 do iactabat. Sed illos ad
 fidem provocabat. Nam et
 deo pelagus turbari prom
 ssum e. ut et p id quod au
 dito no e. et p id quod audi
 tus e. quia liss paulo gra
 pandoret. Ris huius et nauis
manferunt. uos salui fa
ri non potestis. Quia i
 periculoso naufragio ma
 gis nauarum scia qui erat
 gnari maris qua militum
 arma prodesse valebat.
 ideo leuius ferebat stapha
 qua nauis exadi. Et cum
luis impetret sic rogabat
paulus omnes sume cibum.
 Dulcherumq. T hoc loco pa
 ret allegorie sensus cum
 paulus eos quos de nau
 fragio salui promisit abu
 sume pasit et quia nocte
 media ex anchoris inter
 dudarum impetus rageba
 eta die hie sumu consistunt
 quia nullus huius seculi tem
 pestates nisi qui pane vite
 pasit euadit. Et qui i nocte
 tribulacionu pncipia sapieacie
 fortitudine temperancie et
 iusticie totis viribus imith

tur: mox domini chorustante
 auxilio portu salutis que
 quesierat consequit. ita du
 rapit ut a seculi rebus ex
 pedis. flamma salumodo
 discroms qua pectus calefa
 ciat querat. Et leuato ar
temone secundum flatum
ame tendebat ad litus.
 Intemo e modicu uelu
 digende potius nauis ca
 ymendatu qua celeitatis
 Et cum incidit in locum
 subalassim bmdricent
 dicit quia greci maie thala
 ssan uocant. Significat aut
 litus i maie protentu. co
 demq. maie se diuidente hie
 inde inuadit. Et pra qui
dem proa manebat nimio
uile pupis uero soluebat
a di maris. Deo nauis
 ista perit. quia no leni au
 sus fluctibus sup lapsa est
 sed app equozis pido uolca
 i fixa partim polo retinet
 partim dnda uexante co
 fringit. Talis e em profe
 ito casus animi hinc seculo
 dediti. qui cu mundo desidia
 talis neglexit. qui pro
 ram intencum tre funditq
 mfigit. totam operu sque
 cui compigem angu u flucti
 bus soluit. Sed huius nauis
 uile fragmentis qui eua

Apegarunt nauis. di
 thalassu

18 28

pete iram petunt: quia pe
 uerū exemplis alij se cau
 eus agunt. Cū conuassent at
paulus sacrorū aliqua
tam multitudinē et impo
sisset suo igne Egssus
 de maē apostolus igne
 pp̄ frigus accendit. quid
 coeda illozū quos vndis
 tempestatū docendo eve
 mit amocis ardore calefa
 at. Sarmita em̄ sūt dicit
exertationes quelibet q̄
 ad accendendam caritate
 ualentia integritati decer
 pta scriptū dūm quasi sfo
 didus sūt exsa ramozū
Opera a calore cū pro
cessisset uasit manum
eius Quia spūs inuictū
 flāma uirtutū de fidelū
 corde repulsa doctoribus
 ueritatis ueneria p̄secutio
 nū infunde mit: quo ma
 nū suadet: r̄ epus doctrine
 p̄stalis impediāt. Et ille
quidē exuāes deūa in
ignem: nichil mali passa
 est. Eodem igne quo suos
 fouet bestiam comburit
 quia ydem et sū p̄ficiūt
 et impij cū suo auctore r̄
 fidens deficiūt ut p̄pheta
 ait zelus apprehendit popu

iudico

lum inruditi et n̄ ignis
 adūarios q̄medit. Contig
aut̄ prēm publicū febribus
et disenteria uexatū iare
Cur impiū infidelem
 Pre saluat qui r̄ mothē
 trophimūq̄ fideles ip̄mos
 vnu medicinali arte repa
 rat alterū ex toto relinquit
 nisi quia ille foras p̄ mi
 raculū sanandus erat: q̄
 uiuus mitus nō ēat: quo
 nō indigebant qui salubri
 r̄ mitus uiuebat. Pauca
uim? In nauā alexandrina
que i insula hiemauerat
cui erat insigne castorū
ē positū Credo p̄mitus r̄
 signe castorū ēē positū sed
 uicō liberalioris r̄ lūm ad
 iactam. sicut frustra panis
 p̄frusta et ad p̄uat p̄ ad
 p̄uat sepe septū r̄ antiqui
 ssimis exemplibus inē
 m̄. In greco em̄ p̄misig
 ni castorū pares emon do
 storis septū ē. Distoris
 aut̄ gemini castoris r̄ cast
 or et pollus grece uocat̄
 Testis ē urbs colozū que
 ab amphus et curio gemio
 r̄ aurigis facta ex corū
 nomine distora cognomi
 tā ē. Quos ob id gemales
 r̄ mari deos uocant. et

in prodigijs nautaru si so
 litarie stelle in nauu uel
 autems apparuerit peicub
 si: Si uero gemme p ppe
 cursus sint ^{nauis} aquaru
 aductu fugandim illa
 appellatam qua helenam
 ferat In alia trislacione pro
 parafano distoro septim
 uidim. cui eat signu iouis
 p luy ferat in fabule ioue
 iagru triffemata ledam
 thesa riuigem construxisse
 atq inde natam helenam
 Unde dicit iste modulato
 Alas laedeos petiuit ampl
 eous Item eandē mutatum
 i stellam uiciasse et rastro
 ac pollucem gemos pro
 asse amplexus ^{qua} bene
 p p s s locutus e p ysaia
 pphetam ad p r m dices
 uade ad populu qui et dic
 ad eos Aue audietis et har
 pphetiam qua apostolas ad
 firmat a sto p u pronunata
 ipe liber pphete a dno dic
 tam esse qm emorat Ep q
 liquido ostendit Una et
 uoluntas et na ee d m et p s
 sti et i n uapacione p p s
 eriam d m nome intelligi
 Res uero paulus aliu h m
 p m s m. her de eo scripsit
 qui i pphetis ante aductu

d m alijs fuit q de eo cuius
 et ipe particeps erat et oeb
 qui in fide consummate uir
 tutis ferebant. Unde et in
 articulo eius me nnt q s
 solitaru et dnu esse cont
 stas et sicut dicit no sim
 pliciter pneuma atou i p p s
 stus stus: sed cu additum do
 articulo pneumato agion
 hor e hic e p p s stus Et
 ysaia pphetaisse comensat
 cu articulata uoce dicit a
 gion pneumatos. Petrus
 quoq i eo smone quo p n
 r d u s p p s a d e b a t. oportue
 rat inquit completi septu
 im qua plocutus e p p s s
 i tonen m ato a gion p o s
 dauid de uida: ostendens
 et ipe eundem p m i ppheta
 et i apostolis operatu. her
 de b n didim libris exper
 pta hnt i m r s opustulis
 teneant locu r r a p a t u e s t
 om cor populi h u g. et au
 r d u s g r a u i t a u d i e r u t R e
 p u t e m u s t r a s s i t u d i n e c o r d i
 et g r a u i t a t e m a n i m i n a t h e
 esse et no uoluntas. p u b i a
 git culpam arbitry et dicit
 Et oculos suos compasserunt
 ne forte uideat oculis i p p s
 meritis p r e d e m i t u b u s c a u p a
 fuerunt. ut deus eis oculos

argon

triphemato argon

Inueni aduocatus...